

Студијски програм: Струковна медицинска сестра		
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво		
Назив предмета: Анатомија и физиологија		
Наставник: др сци. мед. Chirstos Alexsopoulos, професор струковних студија		
Статус предмета: обавезан		
Број ЕСПБ: 5		
Услов: Нема услова за пријављивање и слушање предмета		
Циљ предмета: Сстицање знања о грађи и функционалним процесима у организму, њиховој међусобној зависности и зависности од утицаја спољашњих фактора, као и функционисање организма као целине у нормалним условима.		
Исход предмета: Стечена знања из анатомије и физиологије омогућавају студенту да прати и разуме остале медицинске предмете, које проучава у току студија. Ово се нарочито односи на клиничке предмете, који се баве поремећајима физиолошких процеса и њиховим лечењем. Студенти ће бити у стању да науче грађу људског тела и да је примене у свакодневној пракси коју обављају.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Увод у анатомију. Основна анатомска номенклатура. Општа остеологија. Општа артрологија. Општа миологија. Општа ангиологија. Општа неурологија. Кости и зглобови главе, тупа и екстремитета. Мишићи главе и врата, тупа и екстремитета. Инервација. Анатомија респирацијског и кардиоваскуларног система. Анатомија дигестивног и уринарног система. Анатомија гениталног система мушкарца и жене. Анатомија чула. Анатомија нервног система. Увод у физиологију. Функционална организација људског организма и појам унутрашње средине. Органи и органски системи. Телесне течности, њихове и карактеристике. Организација и функција ћелије, ћелијско дисање, транспорт супстанци кроз ћелијску мембрану. Мембрански потенцијали. Функционалне карактеристике коштаног и мишићног ткива. Физиологија крви. Крвне ћелије, крвне групе, хематолошки индекс. Физиологија кардиоваскуларног и респирацијског система. Физиологија дигестивног и ендокриног система. Физиологија уринарног и гениталног система. Физиологија чула. Физиологија нервног система.		
<i>Практична настава :</i> Основни анатомски појмови. Грађа, подела и основне анатомске карактеристике костију, зглобова, мишића и крвних судова. Опште одлике и подела нервног система. Кости, зглобови, мишићи, крвни судови и нерви главе, тупа, доњег и горњег екстремитета. Грудни кош: границе, оријентационе тачке и линије, подела. Медиастинум. Анатомија респираторног и кардиоваскуларног система. Трбух: границе, оријентационе линије и тачке, равни, топографске регије, зидови и подела. Трбушна марамица. Слабе тачке трбушног зида. Ретроперитонеални простор. Анатомија дигестивног и уринарног система. Карлица, зидови карличне дупље. Отвори, дијаметри и подела карличне дупље. Анатомија гениталног система мушкарца и жене. Анатомија чула и нервног система. Подела и грађа нервног система. Увод у физиологију. Организација људског организма. Дефинисање унутрашње средине. Органи и органски системи. Телесне течности и карактеристике. Организација и функција ћелије, ћелијско дисање. Физиологија ћелијске мемbrane. Транспорт јона и молекула. Мембрански потенцијали. Функционалне карактеристике коштаног и мишићног ткива. Неуромускуларна трансмисија. Контракција мишића. Физиологија крви. Физичка својства циркулације. Улоге артеријског и венског система. Физиологија дигестивног и ендокриног система. Физиолошке основе функције и моторике гастроинтестиналног тракта. Секреторне функције дигестивног тракта. Варене. Увод у ендокринологију. Хормони хипофизе, тироидне жлезде, надбубрежне жлезде и панкреаса. Метаболизам калцијума и фосфата. Физиологија уринарног и гениталног система. Ренални проток, гломерулска филтрација и њихова контрола. Репродуктивне и хормонске функције жене и мушкарца. Физиологија чула. Физиологија нервног система.		
Литература: Уџбеник: 1. Т. М. Јовановић, Медицинска физиологија, Дефектолошки факултет, Београд.2004. 2. Jovan Dimitrijevic, Christos G. Alexopoulos, Klinička anatomija čoveka sa citologijom,histologijom i embriologijom, Висока медицинска школа струковних студија Њуприја, Њуприја. 2011.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 3	Практична настава: 2
Методе извођења наставе		
Предавања, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит		
Оцена знања (максимални број поена 100)		

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
активност у току предавања	10	писмени испит	50
практична настава	10		
колоквијум-и	20		
семинар-и	10		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво			
Назив предмета: Енглески језик			
Наставник: Нела Мариновић, маг.проф. језика и књижевности, наставник страног језика Зорана Јурињак, маг.проф. језика и књижевности, наставник страног језика			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: нема			
Циљ предмета: Циљ овог предмета је да студенти науче да користе стручну литературу на енглеском језику, да савладају и усаврше вештине писања краћих текстова и порука, да савладају стручну терминологију, да науче како да одаберу и користе стучне речнике, пронађу релевантне информације на Интернету и упореде и процене вредност информација из осталих доступних извора. Циљ предмета је студенти науче да комуницирају на енглеском језику, самостално производе садржаје, а изнад свега да развију аутономију у процесу учења.			
Исход предмета: На крају семестра студенти ће савладати основну стручну терминологију, специфичне изразе и фразе на енглеском. Студенти ће научити да комуницирају и самостално производе садржаје на енглеском језику. Они ће успешно да користе, организују и напишу медицински извештај и да одаберу релевантне информације из различитих извора. Студенти ће самостално користити енглески језик приликом писања краћих текстова, формалног и неформалног писма и своје радне биографије.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Обрада стручних и истраживачких текстова, стручне терминологије, фраза и идиома са посебним акцентом на негу. Вежбање језичких вештина у реалним ситуацијама. Индуктивно и дедуктивно савладавање граматичких јединица имплементираних у реалне потребе свакодневног живота и професије којом се студенти баве. <i>Практична настава :</i> Савладавање вештине писања (формално и неформално писмо; апликационо писмо, писмо жалбе и рекламације, писмо пријатељу, писање професионалне биографије). Савладавање вештине слушања (монолог, дијалог, академски разговор, научно-популарни садржај). Савладавање вештине говора (свакодневне теме и питања, поређење и супротстављање мишљења, дискусија).			
Литература: Уџбеник: 1. Tony Grice, NURSING 1, Oxford University Press 2010 2. Nela Marinovic, PRAKTIKUM Engleski u medicini, Viša medicinska škola u Čupriji, 2006 3. Paymond Murphy, ENGLISH Grammar inUse Pre-intermediate, Cambridge University Press,2010 4. Sofija Micic, MEDICINSKI REČNIK, Zavod za izdavanje udžbenika, Beograd, 2007 5. English Advanced Learner's Dictionary, Oxford Press, 2009			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	Практична настава: 2
Методе извођења наставе Предавања, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испит	50
колоквијум-и	40		
семинар-и			

Студијски програм: Струковна медицинска сестра		
Врста и ниво студија: струковне студије, I ниво		
Назив предмета: Психологија		
Наставник: др Жилијета Кривокапић проф. струк. студ., др Бојан Вељковић, проф. струк. студ.		
Статус предмета: обавезан		
Број ЕСПБ: 4		
Услов: нема услова		
Циљ предмета: Стицање основних психолошких знања и оспособљавање студената за примену тих знања у промоцији и унапређењу менталног здравља, свим видовима превенције болести, нези и третману болесника. Упознавање са интегративни приступом менталном здрављу у оквиру целокупности здравља људског бића има за циљ посматрање човека са свим његовим физичким и психичким особеностима истовремено. Стицање знања о психолошким аспектима здравља и појединих болести, као и изучавање психолошких фактора који поспешују или успоравају појаву и развој болести. Стицање основних знања и вештина које могу да олакшају терапијске процедуре. Веома је важно настојање да студенти развију потребу да стечена знања примене у свом практичном раду, схватајући своју значајну улогу у нези болесника. Стицањем основних знања о комуникацији са пацијентима то ће им бити омогућено		
Исход предмета: Психолошки едукован и професионално компетентан медицински радник који ће бити способан да сваког пацијента, без обзира на дијагнозу, посматра као целовиту личност, са свим индивидуалним особеностима. Будући медицински радник биће у стању да препозна сигнале и поруке које му упућује пацијент и на тај начин боље разуме његове изречене и неизречене потребе. Такође, биће у стању да прихвати, разуме и анализира сопствену палету осећања која се појављују у раду са пацијентима,. Усвојена знања омогућавају да будући медицински радник делује подржавајуће и терапијски, а са друге стране заштити себе од стреса који носи овај посао.		
Садржај предмета Увод у психологију. Биолошка база психологије, људски мозак, његова еволуција и принципи организације. Функције мозга. Перцепција: сензорни систем, објекти перцепције, перцепција простора, перцепција покрета, перцепција особа. Свесност и пажња: свесни и несвесни процеси, варијетети несвесног, алтернације свесности. Пажња: пажња и интелектуалне компоненте, процесирање информација, свесност и само свесност. Варијетети учења и упамћивања. Истраживања меморије, еволуција и форме памћења, рано учење, форме раног учења, утискивање, асоцијативно учење (хабитуација, условљавање), психолошка и биохемијска база памћења. Консолидација меморије, физиолошки процеси меморије. Мотивација: хомеостатски нагони-глад и жеђ, награђивање и кажњавање. Нехомеостатски нагони. Секс и репордуктивно понашање. Агресија. Мотивација: когнитивни и социјални мотиви. Конфликт и понашање усмерено ка циљу. Личност: склоп и развој личности, типологије личности. Болест и личност. Личност терапеута и личност његовог болесника. Начини реаговања различитих профила личности према болести. Измене личности зависно од врсте, тока и прогнозе исхода болести. Емоције: природа емоција, теорије о емоцијама. Развојна психологија емоција. Социјална интеракција и емоције. Централни механизми емоција. Ефекти емоција на психичке функције и психофизичко здравље. Комуникација: развој комуникације, порекло, комуникациони процеси. Разлике у комуникацији код деце, одраслих и старих. Вербална и невербална комуникација. Поремећаји комуникације: кризе у комуникацији и њихово превазилажење. Интерперсонални процеси и унутар-групне релације: порекло интерперсоналних односа, развој интерперсоналних односа, везаност, односи у различитим групама. Терапеути и болесници: знање и дијагноза, терапеут и његове емоционалне реакције, комуникација терапеут- пацијент-реципрочни однос у терапији, однос између пацијената на одељењу, “нови“ и „стари“ пацијенти, однос у здравственом тиму ,однос између медицинског тима и пацијената. Завист и захвалност, регресија болесника као реакција на болест и репетиција односа са родитељима у зависној позицији пацијента. Тешка болест-специфичности односа према пацијенту. Смрт, страх од смрти, начини одбране са страхом од смрти. Комуникација са пацијентом у терминалној фази болести, психолошки аспекти умирућег пацијента. Едукација пацијената: учење и емоционални однос, учење о сопственој болести као врста терапијског третмана, начини едукативних приступа, зависно од врсте болести и врсте пацијената.		
Литература: 1. Миловановић Р. Медицинска психологија. Виша Медицинска школа, Ћуприја, 2005.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 3	Практична настава:0
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, консултације, семинарски рад, колквијуми и завршни испит.		
Оцена знања (максимални број поена 100)		

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	40
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и	20		
семинар-и	20		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво			
Назив предмета: Здравствено васпитање			
Наставник: др сци.мед. Ивановић Сунчица, виши предавач			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Нема услова за пријављивање и слушање предмета			
Циљ предмета: подстаћи студенте да усвоје знања и развију одговорност за сопствено здравље и стекну вештине за организоване здравствено-васпитне активности оспособљавања целокупног становништва за контролу здравља.			
Исход предмета: Оспособљеност за препознавање здравствено васпитних потреба и одговорности примењивања стечених знања и вештина васпитања за здравље кроз промоцију здравља и едукацију појединца, породице, заједнице и установама примарне, секундарне и терцијалне здравствене заштите. Овладаност програмима који промовишу здравље и претварање знања о промоцији здравља у праксу.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> Увод у предмет, здравствено васпитање и здравље, здравствени ресурси, здравствено васпитање и здравствена нега; Глобална стратегија за здрав живот кроз здравствено - васпитни рад и укључивање шире заједнице у очувању и унапређењу здравља, Стратегија јавног здравља у Републици Србији (мисија, визија, принципи); Здравствено васпитање – научна дисциплина, појмови здравственог васпитања (здравствена култура, здравствена пропаганда, емоције, мотивација, потребе, емпатија, ставови, обичаји, навике, понашање, стилови учења...); Циљеви васпитања за здравље, промоција здравља (светски дан здравља), хумани екосистем и здравствено васпитање, декларација XXI века, принципи здравственог васпитања; Методологија у здравственом васпитању (методика, здравствено васпитни програм, комуникација, комуникација); Методе здравственог васпитања; Здравствено-васпитна средства; Здравствено васпитање у заједници (васпитање за здравље у васпитно-образовним установама); Планирање, реализација и евалуација здравствено-васпитних интервенција у установама примарне, секундарне и терцијалне здравствене заштите као и у заједници; Посебни здравствено васпитни програми (хумани односи међу половима, промоција репродуктивног здравља адолесцената, промоција здравих стилова живота и ризико фактори који доводе до болести); Превенција хроничних незаразних болести (кардиоваскуларне болести, малигне болести, хроничне незаразне респираторне болести, шећерна болест, мускулоскелетне болести); Здравствено-васпитне интервенције у превенцији болести зависности (пушење, алкохолизам, наркоманија). <i>Практична настава</i> Уводне вежбе, активна настава кроз - вежбу-радионицу-квиз-приказ случаја... Тема-Концепт здравља-„Шта значи добро здравље?“; Тема-Упознавање - „Очекивања“; Тема-Репродуктивно и сексуално здравље-Тема-„Ризичан сексуални однос“; Тема-Превенција злоупотребе психоактивних супстанци-„Истине и заблуде о дувану, алкохолу, дроги“;Тема- Ментално здравље младих-„Шта ја могу да урадим?“; Израда здравствено-васпитног средства, анкетног упитника, припрема и реализација индивидуалног програма; Припрема и реализација часа; Боравак и рад у предшколској установи, школи, у здравственој установи; Сарадња са невладиним сектором, учешће у кампањи, здравственој трибини, базару здравља; Промоција здравља у заједници - учешће здравственог васпитача у промотивним активностима у складу са препорукама СЗО.			
Литература: Уџбеник: 1. Стаменовић М, <i>Здравствено васпитање</i> , Висока медицинска школа струковних студија Њуприја, Clipart, 2013; Допунска литература: 2. Кекуш Д. <i>Здравствено васпитање</i> , треће издање, Дигитал Арт, Београд, 2014; 3. Приручник „ <i>Васпитање за здравље кроз животне активности</i> “, Министарство просвете и спорта Републике Србије, 2006. године.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	Практична настава: 2
Методе извођења наставе			
Предавања, интерактивна настава, метода ПБЛ, консултације, вежбе, семинарски рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	50
колоквијум-и	20		
семинар-и	10		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра		
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво		
Назив предмета: Увод у здравствену негу и савремено сестринство		
Наставник: др сци.мед. Сунчица Ивановић, виши предавач		
Статус предмета: обавезан		
Број ЕСПБ: 5		
Услов: нема услова за пријављивање и слушање предмета		
Циљ предмета: Студент стиче знања о развоју сестринства и здравствене неге. Изучава савремену здравствену негу, повезаност са другим наукама и здравствену негу као науку. Изучава принципе, моделе и методе здравствене неге. Сестринске функције, компетенције и образовање. Начине заштите на раду и настанка стреса. Сестринску етику и позитивну комуникацију. Стиче знања о стандардима и критеријумима у сестринској пракси. Изучава прогресивну и палијативну негу. Упознаје се са сестринском документацијом.		
Исход предмета: Студент ће бити у стању да разуме филозофију сестринства, развој сестринства и здравствене неге кроз историју и посматра здравствену негу као науку. У свакодневной сестринској пракси примењиваће принципе, методе и моделе здравствене неге. Познаваће методе стицања функција и компетенција. Познаваће мере превенције од заразних болести и настанка стреса. Имаће знања у вези са активностима рада у клиничко-болничкој пракси и примарној здравственој заштити. Примењиваће етичка начела и користити позитивну комуникацију. Знаће стандарде и критеријуме који се користе у здравственој нези. Учествоваће у спровођењу прогресивне и палијативне неге. Користиће сестринску документацију.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам сестринства и здравствене неге. Развој сестринства и здравствене неге кроз историју. Савремене тенденције у развоју сестринства. Здравствена нега као наука. Повезаност ЗН са другим наукама. Принципи здравствене неге. Методе и модели ЗН. Основне сестринске интервенције. Здравствена нега у клиничко болничкој пракси: врсте пријема, процедуре пријема и отпуста, хоспитализација деце и странаца. Медицинска и психолошка припрема за хоспитализацију. Здравствена нега у примарној здравственој заштити: стратегије и циљеви. Етика и комуникација у сестринству као основни чиниоци добре сестринске праксе. Стандарди, критеријуми и нормативи у сестринској пракси. Заштита медицинских сестара на раду, стрес и професионално сагоревање на раду. Заштита кичменог стуба. Прогресивна нега, палијативна нега и квалитет живота. Сестринске функције и компетенције. образовање медицинских сестара. <i>Практична настава :</i> Основне сестринске интервенције (асептичне технике, начини примене лекова, виталне функције, ЦВК, оксигенотерапија, катетеризација МБ и узимање брисева). Документација. Активно учествовање у различитим методама ЗН: конструисање и коришћење различитих врста интервјуа и метода посматрања. Организовање радног дана службе здравствене неге у клиничко болничкој пракси: практична примена медицинске и психолошке припреме за хоспитализацију. Практични приказ пријема и отпуста у болницу са пратећом документацијом. Рад са децом и странцима у току хоспитализације. Организација здравствене неге у домовима здравља. Практични приказ етичких принципа у раду. Вежбање позитивне комуникације у сестринству и решавање конфликта. Упознавање са стандардима примењених у сестринској пракси. Практична примена заштитних средстава на раду. Рад у групи: решавање стреса и професионалног сагоревања. Рад у јединици самонеге, полуинтензивне и интензивне неге. Кућна нега и лечење. Рад у одељењу за палијативну негу и збрињавање умрлог пацијента.		
Литература: Уџбеник: 1. Тијанић М, Ђурановић Д, Рудић Р, Миловић Љ. Здравствена нега и савремено сестринство, Научна КМД, Београд, 2010. (одабрана поглавља) 2. M.S. Ambrouz и сарадници: Сестринске процедуре, Дата Статус, Београд, 2010. (одабрана поглавља) 3. Autorizovana predavanja Допунска литература: 1. Patricia A. Potter, Anne Griffin Perry, Patricia A. Stockert, Amy M. Hall. Fundamentals of nursing. 9th ed. St. Louis, Missouri. : Elsevier, cop. 2017. 2. Taylor C, Lynn P, Bartlett JL.. Fundamentals of nursing: the art and science of person-centered nursing care. 9th ed. Philadelphia: Wolters Kluwer, cop. 2019.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 3	Практична настава: 2
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит		

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
активност у току предавања	10	усмени испит	50
практична настава	15		
колоквијум-и	20		
семинар-и	5		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво			
Назив предмета: Педагогија			
Наставник: др Соња Величковић, професор струковних студија			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета: Да упозна студенте са основама науке и праксе васпитног и образовног деловања, ради оспособљавања за професионални рад на очувању и унапређењу здравља становништва, као и оспособљавање за педагошки рад.			
Исход предмета: Да студенти разумеју педагошке процесе учења и развију способности за процесе васпитања, самоваспитања, образовања и самообразовања у циљу развоја сопствене личности и професионалног идентитета.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Настанак и развој педагошке науке и педагошких дисциплина. Личност васпитаника, фактори развоја и васпитно деловање. Васпитање у односу на место и време васпитног деловања. Породично васпитање. Основна питања дидактике: појам, функција, дидактички појмови. Настава, дидактички принципи, наставни облици. Наставне методе, дидактички медији. Организација наставе. Објекти наставе. Планирање и припремање наставног рада. Однос између наставника и ученика. Припрема здравственог стручњака за наставника. Пожељне особине наставника. Вежбање у настави. Проверавање и оцењивање у функцији стицања знања, умења, вештина и навика. Захтеви проверавања и оцењивања.			
Литература: Уџбеник: 1. Антонијевић Р. Утемелење система знања у педагогији: Филозофски факултет Универзитета у Београду Институт за педагогију и андрагогију http://147.91.75.9/manage/shares/Quality_of_education/Utemeljenje_sistema_znanja_u_pedagogiji.pdf 2014. 2. Трнавац Ђ, Ђорђевић Ј. Педагогија. Београд Научна књига, 2010.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	Практична настава:
Методе извођења наставе Предавања, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
активност у току предавања	20	писмени испит	30
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и	20		
семинар-и	30		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво			
Назив предмета: Здравствено и социјално законодавство			
Наставник: др Александар Мартиновић,доцент			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета: Стицање знања о општим појмовима из законодавства у области здравствене и социјалне заштите. Изучавање закона и подзаконских аката којима се правним нормама регулишу права и обавезе здравствених радника, здравствених сарадника и корисника здравствене и социјалне заштите.			
Исход предмета: Студент ће бити оспособљен да уочава, дефинише и учествује у решавању проблема из области здравственог и социјалног законодавства са посебним освртом на правне аспекте здравствене неге.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Увод и значај здравственог и социјалног законодавства у здравственој и социјалној заштити и здравственој нези. Здравствена и социјална заштита, здравствено и социјално осигурање. Закони о здравственој и социјалној заштити. Заштита становништва од заразних болести, производња и промет лекова и отрова. Индивидуална и социјална права корисника; Права пацијента, Дужности пацијента; Здравствена служба, Делатност и организација здравствених установа, Органи здравствене установе и стручни органи, Сручна тела на нивоу Републике; Здравствени и социјални радници и здравствени сарадници; Квалитет здравствене заштите, провера квалитета стручног рад и акредитација. Правни аспекти здравствене неге код нас и у свету. Лицене и лиценцирање, коморе здравствених радика и медицинских сестара. Органи Републичке управе у области здравља и социјалне заштите, инспекцијски надзор у области здравља. Законодавство ЕУ у здравству и социјалној заштити.			
Литература: Уџбеник: 1. Тимотић Б, Анђелски Х. Здравствено законодавство, Елит -Медика, Београд, 2004 2. Савовић М., Прља Д., Степић Д.: Здравствено законодавство, Удружење "Правници за демокрају", Београд, 2006. 3. Ропач Д, Сташевић И. Социјално и здравствено законодавство, Медицинска наклада, Дата статус, 2018.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	Практична настава:
Методе извођења наставе Предавања, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
активност у току предавања	20	писмени испит	50
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и	20		
семинар-и	10		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво			
Назив предмета: Здравствена нега			
Наставник: др сци.мед. Сунчица Ивановић, виши предавач			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: положен испит из Увода у здравствену негу и савремено сестринство			
Циљ предмета: Студент стиче знања о процесу здравствене неге као методи рада. Изучава структуру и фазе процеса здравствене неге и оспособљава се за примену истих. Упознаје се са предностима и потешкоћама приликом примене ПЗН. Стиче знања и примењује вештине потребне за спровођење ПЗН. Упознаје се са документацијом Процеса здравствене неге.			
Исход предмета: Студент ће знати структуру и фазе процеса здравствене неге. Знаће да објасни, опише и примени процес здравствене неге. Знаће да: утврди потребе за здравственом негом, постави дијагнозе неге и колаборативне проблеме, постави циљеве и планира негу, спроведе реализацију неге и изврши евалуацију постигнутог. Документује све фазе рада.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појава и развој процеса здравствене неге. Дефинисање ПЗН. Научна заснованост ПЗН. Опште карактеристике и предности. Утврђивање потреба за негом: процена према основним људским потребама (Маслов, Калиш, Хендерсон), прикупљање података (сестрински интервју, физикални преглед, мерења). Сестринске дијагнозе и колаборативни проблеми (актуелне, потенцијалне, могуће, умерене према здрављу). Нанда листа и класификација. Планирање неге (постављање циљева и план неге). Реализација (тим за негу и здравствени тим). Евалуација (врсте и методе). <i>Практична настава :</i> Упознавање са документацијом ПЗН. Практично утврђивање потреба за негом и прикупљање података различитим методама. Постављање дијагноза неге и колаборативних проблема. Постављање циљева и израда плана здравствене неге. Практична примена реализације плана здравствене неге. Евалуација ПЗН (почетна, у току и завршна, квалитативна и кванитативна).			
Литература: 1. Рудић Р., Коцев Н., Мунђан Н. Процес здравствене неге: практикум за студенте - водич за праксу. Београд: Научна КМД ДОО, 2008. 2. Тијанић М., Ђурановић Д., Рудић Р., Миловић Љ. Здравствена нега и савремено сестринство, V допуњено издање, Београд: Научна књига, 2010. (одабрана поглавља) 3. Doenges M., Moorhouse M. Application of Nursing Process and Nursing Diagnosis: An nteractive Text for Diagnostic Reasoning 6th Edition. Philadelphia: F.A. Davis Company, 2012.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	Практична настава: 2
Методе извођења наставе Предавања, вежбе (уводне вежбе се реализују у кабинетима школе; остале у наставној бази), консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
активност у току предавања	10	усмени испит	50
практична настава	15		
колоквијум-и	20		
семинар-и	5		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво			
Назив предмета: Фармакологија			
Наставник: проф. др Драган Миловановић, редовни професор, др Петар Милић, професор струковних студија			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: Положена Анатомија и физиологија			
Циљ предмета: Студенти треба да усвоје основна знања о фармакологији као науци и фармакотерапији као пракси, о леку као супстанци, њеном кретању кроз организам, начину, механизму и месту деловања лекова, фармаколошким особинама најважнијих лекова појединих фармаколошких група, њиховим индикацијама, контраиндикацијама и нежељеним дејствима.			
Исход предмета: Студент треба да буде обучен да примењује стечена знања у пракси приликом избора лека у оквиру лекова који се издају без рецепта, начина правилне апликације прописаног лека, праћења жељених и нежељених дејстава примењених лекова, саветовања пацијената о рационалној фармакотерапији и коришћења валидних информација о лековима.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> - Општа фармакологија: дефиниције лекова, дозирање, основе фармакокинетики и фармакодинамике, одабране теме фармакотерапије (нежељена дејства лекова, примена лекова у посебним популацијама) - Фармакологија вегетативног и централног нервног система, фармакологија аутоаида (хистамин, серотонин, еикосаноиди); фармакологија система органа: кардиоваскуларни систем, крв и ткива, респираторни тракт, гастрионестинални тракт, ендокрини систем, антимикуробни лекови, антитуморски лекови, имуносупресиви - Токсикологија: основни принципи, антидоти, најчешћа тровања лековима, пестицидима, гасовима, хипоксичким отровима, супстанцама биљног и животињског света <i>Практична настава:</i> - Подела, порекло и означавање лекова, фармакопеја, основни прописи у области лекова; претрага готових лекова за хуману медицину, сажетак карактеристика лека и упутство за лек, пријава нежељеног догађаја на лек - Инструменти самопроцене здравственог стања, исхода лечења и квалитета живота пацијента у појединим областима фармакотерапије - Вештине од значаја за фармакотерапију: предности и недостаци начина примене лекова, комплијанса и адхеренца, едукација пацијената о фармакотерапији, препознавање озбиљног и веома честог нежељеног дејства најчешће коришћених лекова			
Литература: 1. Ђ. Стевановић; П. Милић; Ј. Јовановић Мирковић; В. Илић; Х. Алексопулос; Фармакологија са фармакокинетиком; Ђуприја: Висока медицинска школа струковних студија, 2019. 2. С. М. Јанковић; Приручник из фармакологије и токсикологије; Крагујевац: Факултет медицинских наука, 2013. 3. Х.П. Ренг, ур. Ранг и Далел: Фармакологија, 8. издање. Београд: Дата Статус, 2019.			
Број часова активне наставе:		Теоријска настава: 3	Практична настава: 2
Методел извођења наставе			
Предавања, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
активност у току предавања	10	писмени испит	25
практична настава	10	усмени испит	25
колоквијум-и	20		
семинар-и	10		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво			
Назив предмета: Комуникација и етика у сестринству			
Наставник: др Жилијета Кривокапић, професор струковних студија, др Вељковић Бојан, предавач			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: нема услова			
Циљ предмета: Стицање основних знања из теорија комуникације, основних појмова у комуникологији, упознавање са асертивном комуникацијом и решавањем конфликта, као и карактеристикама здравствене комуникације. Циљ и задатак овог предмета је да усмери студенте да раде на психолошко моралном самоизграђивању, да науче како се у појединцу формирају позитивне морално психолошке особине и разумеју захтеве и кодексе медицинске етике у пракси.			
Исход предмета: Студенти ће стећи знања о основним појмовима из теорије комуникације, врстама комуникације и препрекама за успешну комуникацију. Студенти треба да буду оспособљени за практичну примену комуникацијских знања и вештина у медицинској пракси. Понашање и рад по етичким принципима. Сечено знање омогућава да здравствени радник буде носилац здраве унутрашње моралне климе у здравственој организацији као и способност преношења стеченог знања на друге.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Комуникација као наука: предмет, дефиниције и теоријски модели. Основни појмови у комуникологији: информација, комуникациони процес, стимулус и реакција, порука, интеракција и трансакција, системи, знакови и симболи. Вербална и невербална комуникација. Вештине интерперсоналне комуникације: компетентност, мотивација, невербална сензитивност, емоционална интелигенција, самоконтрола и емпатија. Конфликти и решавање конфликта. Асертивна комуникација: дефиниција, стратегије и технике. Здравствена комуникација, карактеристике и циљеви. Однос медицински радник – пацијент и фазе развоја односа. Разговор са пацијентом и технике рада. Појам морала и етике. Социо-психолошки приступ моралу. Моралност као психичка функција човека. Историјат етичког учења. Личност и нормативна етика. Етички став здравственог радника према болеснику. Етички аспекти и норме понашања у здравственој установи. Деонтологија и њени аспекти рада. <i>Практична настава</i> Специфичности комуникације са различитим узрасним групама и у различитим гранама медицине. Радионице: комуникационе вештине и технике, правила успешне комуникације. Етичке дилеме и етичко понашање у пракси. Етички став здравственог радника према пацијенту и етички проблеми у различитим гранама медицине.			
Литература: 1. Табс, С., <i>Комуникација, принципи и контексти</i> . Clío, Београд, 2013. 2. Х. Еиде., Т.Еиде, <i>Комуникација сестра - пацијент</i> . УМСТ Србије, 2005. 3. Марић, Ј. <i>Медицинска етика</i> . Varex, Београд, 2001.			
Број часова активне наставе:		Теоријска настава: 3	Практична настава: 2
Методе извођења наставе Предавања, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
активност у току предавања	10	писмени испит	40
практична настава	10	усмени испит	
колоквијум-и	20		
семинар-и	20		

Студијски програм : Струковн амедицинска сестра			
Врста и нивостудија: Струковне студије, I ниво			
Назив предмета: Принципи исхране и дијететика			
Наставник: др сци. мед. Биљана Илић, професор струковних студија			
Статуспредмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Нема			
Циљ предмета Циљ наставе је да упозна студенте са основним појмовима о хранљивим материјама, хранљивим намирницама и потребама људи за њима. Наставна материја обухвата метаболизам, дневне потребе и изворе хранљивих материја и хранљивих супстанци, њихову безбедност као и последице које могу настати њиховим неправилним уносом у организам храном са посебним освртом на метаболичке потребе организма.			
Исход предмета Студенти ће бити у стању да разумеју основне појмове о храни и хранљивим материјама, њену повезаност са нормалним функционисањем организма као и основне вештине процењивања стања ухрањености и израде јеловника. Дефинисаће стандарде и процену квалитета хране и исхране као и да стекну могућност саветодавне улоге према својој околини. Научиће да користе, осмисле и спроведу различите анкете исхране.			
Садржај предмета Теоријска настава Дефинисати науку о исхрани и упознати историју науке о исхрани. Објаснити и описати значај исхране у здрављу и болестима. Хранљиве супстанце и њихова подела према пореклу и према улогама у организму. Беланчевине, масти, угљени хидрати, витамини, минералне материје и вода: улоге у организму, метаболизам, дневне потребе, изворе и последице недостатка у организму. Основне карактеристике појединих група хранљивих намирница, њихова улога у организму и подела по пореклу. Следљивост у снабдевању намирницама. Системи квалитета и безбедности хране. Упознавање са метаболизмом хранљивих намирница, уношење хране, варење хране, апсорпција хранљивих материја, интермедијарни метаболизам, екскреција производа метаболизма. Антропометријска мерења. Прехрамбени адитиви. Дијетотерапија при метаболичким поремећајима.			
Практична настава Процена стања ухрањености. Израчунавања идеалне телесне масе и утврђивање телесне површине номограмом. Утврђивање дневних енергетских потреба зависно од узраста и пола. Категоризације рада и препоручени стандарди. Утврђивање потрошње енергије. Специфично динамичко дејство хране. Антропометријска мерења. Поремећаји енергетске равнотеже. Састављање дневног јеловника за здраве особе зависно од узраста, пола и категорије рада. Специфичности и анализе јеловника. Анализе специфичних дијета. Испитивање исхране и ухрањености: коришћење и састављање анкета исхране, прикупљање података. Организација исхране у породици, предшколским, школским и здравственим установама. Дистрибуција, сервирање, контрола достављања и конзумирања хране.			
Литература Новаковић Б, Исхрана и здравље, Универзитет у Новом саду, Медицински факултет, 2014 Илић Б, Дијететика, Виша медицинска школа, Ћуприја, 2014 Николић М., Дијететика, Универзитет у Нишу, Медицински факултет, Ниш, 2008 Коцијанчић Р., Хигијена, Завод за уџбенике, Београд, 2009 Трбовић Б., Обрада намирница, Завод за уџбенике, Београд, 2009 Трбовић Б., Обрада намирница и припрема дијета-практикум, Завод за уџбенике, Београд, 2009 Ђекић И., Методе побољшања система управљања безбедношћу и квалитетом у производњи хране, Пољопривредни факултет Универзитета у Београду, 2010 Шкрињар М., Тешановић, Д., Храна у угоститељству и њено чување. Природно-математички факултет Нови Сад, 2007			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	
3	2		
Метод извођења наставе Предавања, вежбе, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	Усмени испит	40
практична настава	20	писмени испит	
колоквијум-и	20		
Семинарски рад	10		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво			
Назив предмета: Информатика			
Наставник: мр Драган Антић, предавач			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема услова за пријављивање и слушање предмета			
Циљ предмета: савладавање општих и специфичних знања из области здравствене информатике, информационо комуникационих технологија, Windows-a, Internet-a, софтверског пакета Office, телемедицине, здравственог информационог система, светског стандарда основне компјутерске писмености ECDL/ICDL.			
Исход предмета: стицање знања из информационо комуникационих технологија заснованих на примени рачунара у здравству. Студент се овим програмом оспособљава да користи савремене информационо комуникационе технологије у свакодневной пракси.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Медицинска информатика: развој, могућности, изазови; информације, подаци, знање; Internet и сервиси Web и e-mail; пријављивање на Windows, коришћење менија Start; коришћење Taskbara, истраживање Control Panela, проналажење информација; ажурирање Windowsa, завршетак рада са рачунаром; управљање корисничким налозима; ограничавање приступа рачунару; рад са прозорима; разумевање датотека, фасцикли и библиотека; сналажење на рачунару; телемедицина; медицински сигнали; здравствени информациони систем. <i>Практична настава :</i> Word: креирање документа; форматирање документа; побољшање изгледа документа; Excel: креирање радног листа; формирање радног листа; дизајн радног листа; PowerPoint: креирање презентације; дистрибуција презентације; претраживачи, базе података и претраживање информација, медицинске информатичке мреже; извори и стратегије претраживања здравствених информација на Интернету и on-line базама података; претраживање здравствених информација на Интернету и on-line базама података (PubMed, Cochrane Library и др.).			
Литература: Уџбеник: 1. Информатика, Д. Антић, електронска скрипта, АВМСС Одсек Ћуприја 2019 2. Windows 7 Step by Step, Joan Preppernau i Joyce Cox, Online Training Solutions, Inc., CET Beograd 2010 3. План и програм ECDL/ICDL (The European Computer Driving Licence) www.ecdl.rs 4. http://www.heliant.rs/health , 5. Office 2007 na dlanu, Steve Johnson, Perspection, Inc., Kompjuter biblioteka Beograd 2007 6. Телемедицина, И. Рељин, А.Гавровска, електронско издање, Академска мисао Београд 2013			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	Практична настава: 3
Методе извођења наставе Предавања, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
активност у току предавања	10	писмени испит	40
практична настава	20	усмени испит	
колоквијум-и	20		
семинар-и	10		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво			
Назив предмета: Биохемија			
Наставник: др Јасмина Јовановић Мирковић, професор струковних студија			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Претходно одслушани предмети Анатомија и физиологија			
Циљ предмета: Студент стиче основна знања о биомолекулима који чине основну грађу људског организма, биохемијским процесима који се одигравају у организму, метаболизму и елиминацији појединих материја. Значај и улога биохемијске лабораторије у дијагностици, праћењу и лечењу болести.			
Исход предмета: Знање стечено у току наставног процеса омогући ће студенту да разуме улогу биохемијске лабораторије у дијагностици, праћењу тока, исхода болести и ефикасности примењене терапије у лечењу болести; значају варијације и одступања од референтних вредности биохемијских параметара, изгради базична знања у клиничкој медицини што представља један од предуслова добре клиничке и добре научне праксе.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Увод у биохемију, биохемијска организација људског организма, вода и њен значај за биохемијске процесе у људском организму, минерали, биохемијске карактеристике телесних течности, биохемија аминокиселина, протеина, угњених хидрата и липида, биохемија ензима, класификација, улога и значај витамина, поремећаји витаминског статуса, биохемија крви (хемоглобин). Биолошка варијација биохемијских параметара и лабораторијске грешке, биохемијска дијагностика бубрежних болести (анализа урина), хематолошких болести (анализа крви), обољења срца, болести јетре и гастроинтестиналног система, болести ендокриних жлезда, поремећаја нервног система. Туморски маркери.			
Литература: Уџбеник: 1. Д. Кораћевић, Г. Бјековић, В. Ђорђевић, Ј. Николић, Д. Павловић, Г. Коцић, Биохемија, четврто издање, Савремена администрација, Београд, 2006 2. Ђорђевић В., Павловић Д., Коцић Г., Николић Ј., Цветковић Т., Стојановић И., Јевтовић-Стоименов Т., Соколовић Д., Клиничка биохемија, Графика Галеб, Ниш, 2010. 3. С.Спасић, З. Јелић-Ивановић, В. Спасојевић-Калимановска, Медицинска биохемија, Фармацеутски факултет, Београд, 2003.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	Практична настава: /
Методе извођења наставе			
Предавања, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
активност у току предавања	20	писмени испит	20
практична настава	/	усмени испит	30
колоквијум-и	20		
семинар-и	10		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво			
Назив предмета: Микробиологија са имунологијом			
Наставник: др Јасмина М. Јовановић Мирковић, професор струковних студија			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Претходно одслушани предмет Анатомија и физиологија			
Циљ предмета: Циљ наставе је да упозна студенте са основним појмовима о грађи и физиологији микроорганизама (вируса, бактерија, паразита и гљива) и њиховој дијагностици. Студенти требају да стекну знања о основним појмовима у имунологији, међусобној зависности хуморалног и целуларног имунитета и значају у лабораторијској примени.			
Исход предмета: Знање стечено у току наставе омогућиће студенту познавање значаја микробиологије и имунологије, те разумевање утицаја микроорганизама на људско здравље и појаву болести; примену принципа асепсе и антисепсе у раду; спецификацију (антибиограм) и рационализацију употребе антибиотика и хемиотерапеутика у лечењу због могућности развоја мултирезистентних сојева; Разумевање функције имунског система, значај вакцино- и серопротекције. Упознавање са радом у микробиолошкој и имунолошкој лабораторији.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Увод у микробиологију. Лабораторијска опрема и прибор, микроскопирање, бојење препарата. Морфологија, физиологија и метаболизам бактерија; Размножавање бактерија, бактеријска генетика, класификација бактерија; ткивна специфичност; Антибактеријски лекови, резистенција бактерија на лекове, антибиограм. Физиолошка микрофлора, патогеност и вируленција, однос макро-микроорганизам. Стерилизација и дезинфекција. Вируси. Антивирусни лекови. Остали узрочници инфекција: протозое, хелминти, артропде; плесни и гљивице; Зоознозе; Основи функције имунског система, урођени и стечени имунитет, хуморални и целуларни имунитет, поремећаји функције имуног система, имуносупресија и имуномодулација; Вакцинопротекција, серопротекција. Дијагностичке методе у микробиологији и имунологији.			
Литература: 1. Арсић-Арсенијевић и сар., Медицинска микологија и паразитологија, за студенте медицине, фармације и стоматологије, I издање, Центар за иновације у микологији, Друштво медицинских миколога Србије, Београд, 2012. 2. М. Швабић-Влаховић, Медицинска бактериологија, Савремена администрација, Београд, 2005. 3. Abbas Abul K., Lichtman Andrew H.: Основна имунологија-функционисање и поремећаји имуног система, 2. изд., Дата статус, Београд, 2007. 4. Т. Јовановић и сар., Практикум из микробиологије и имунологије, Савремена администрација, Београд, 2000.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	Практична настава:
Методе извођења наставе Предавања, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
активност у току предавања	20	писмени испит	20
практична настава	/	усмени испит	30
колоквијум-и	20		
семинар-и	10		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво
Назив предмета: Интерна медицина са патологијом
Наставник: др сци. мед. Александар Алексић, професор струковних студија, спец. др мед. Немања Ненезић, предавач
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 5
Услов да се предмет слуша: уписана друга година
Услов да се предмет полаже: положен испит из анатомије, физиологије и фармакологије
Циљ предмета: Упознавање студената са теоријским и практичним знањима из области интерне медицине и патологије. Циљ наставе предмета Патологија је да се студенти упознају са предметом, проучавањем и значајем патологије. Током наставе из патологије студент треба да добије теоријско знање о основним микро и макроморфолошким карактеристикама адаптационих, дегенеративних, циркулаторних, запаљенских и неопластичних процеса. Циљ наставе из интерне медицине је да студенте упозна са клиничком медицином, односно да их упозна са интернистичким болестима, симптомима и знацима интернистичких болести, затим са методама испитивања, дијагностиком, терапијом и превенцијом тих обољења. Омогућити студентима да упознају и науче, основе интерне пропедевтике, основне дијагностичко терапијске процедуре у болестима срца, крвних судова и лимфатика, респираторног тракта, бубрега и уринарног тракта, гастроинтестиналног тракта, хематопоезног система, ендокриног система, у болестима метаболизма и неправилне исхране, мишићно-скелетног система и имунолошког система.
Исход предмета: Стицање темељног основног теоријског знања из горе наведених области Интерне медицине и Патологије, при чему студент треба да овлада основним знањима о микро и макроморфолошким карактеристикама адаптационих, дегенеративних, циркулаторних, запаљенских и неопластичних процеса. Стечено знање треба да послужи као основа за даља проучавања и сазнања у току студија и рада; препознавање најзначајнијих интернистичких болести у току клиничких вежби и рада; усвајање интернистичког методолошког приступа болеснику при испитивању и дијагностиковању болести. Теоријска настава треба да развије код студената правилан однос према пацијентима. Да оспособи студенте за правилну комуникацију са болесним особама, узимање анамнезе, да оспособи студенте за препознавање одређених стања и болести. Да оспособи студенте за учешће и рад у тиму за дијагностику, негу, лечење и рехабилитацију пацијената.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Увод у патологију, нормална ћелија и грађа нормалне ћелије. Хомеостаза, ћелијски адаптивни механизми (атрофија, хипертрофија, хиперплазија, метаплазија). Оштећење ћелије и смрт ћелије. Узроци ћелијског оштећења, физички, хемијски и биолошки агенси. Облици оштећења ћелије, бубрење и едем ћелије, некроза, типови некрозе. Гангрена, декубитус. Накупљање, акумулација и депоновање материја у ћелији. Накупљање масти, угљених хидрата, беланчевина, калцификација. Старење и смрт. Запаљење, динамика запаљеног процеса, запаљенске ћелије. Облици и типови запаљенске реакције и запаљеног процеса. Излечење и опоравак. Регенерација, репарација, зарастање ожиљком. Болести имуног система. Имунитет, антиген, лимфно ткиво, ћелијски имунитет, хуморални имунитет, ХЛА систем. Имунолошка толеранција, реакције преосетљивости, аутоимуне болести, имунодефицијенција. Тумори, подела тумора. Раст и ширење тумора. Карциногенеза. Односи између домаћина и тумора. Могућност препознавања злоћудних тумора. Тумори заједнички свим органима. Патолошке манифестације интернистичких болести, најзначајније болести, срца, крвних судова и лимфатика, респираторног система, бубрега и уринарног тракта, гастроинтестиналног тракта, хематопоезног система, ендокриног система, мишићно-скелетног система. Основне манифестације интернистичких болести, основе интерне пропедевтике, симптоми и знаци болести, фактори ризика за настанак болести, дијагностичко терапијске методе у интерној медицини.
Кардиологија: Улога и функције КВС. Симптоми и знаци у обољењима кардиоваскуларног система. Дијагностичке процедуре у обољењима КВС. Фактори ризика за настанак КВС болести. Превенција кардиоваскуларних болести. Артеријска хипертензија. Атеросклероза. Ишемијска болест срца. Инфаркт миокарда. Кардиомиопатије и миокардити. Срчана инсуфицијенција. Болести перикарда. Бактеријски

ендокардитис. Реуматска грозница. Валвуларне мане срца. Поремећаји срчаног ритма. Болести периферних крвних судова. Акутно и хронично плућно срце.

Пулмологија: Улога функција респираторног система. Симптоми и знаци у обољењима респираторног система. Дијагностичке процедуре у пулмологији. Хронична обструктивна болест плућа ХОБП. Бронхијална астма. Хронична респираторна инсуфицијенција. Пнеумоније и запаљенска обољења плућа. Бронхиектазије. Примарна плућна хипертензија. Тромбоемболија плућа. Тумори дисајних путева и плућа. Туберкулоза плућа.

Гастроентерологија: Улога и функције дигестивног тракта. Симптоми и знаци гастроинтестиналних болести. Дијагностичке процедуре у гастроентерологији. Болести једњака и дијафрагме. Болести желуца, и дуоденума, пептички улкус. Гастритис. Запаљенске болести црева. Болести танког и дебелог црева. Болести јетре. Болести жучних путева. Болести панкреаса.

Нефрологија: Улога и функције бубрега. Симптоми и знаци у нефролошких болесника. Дијагностичке процедуре у нефрологији. Акутни и хронични гломерулонефритис. Нефротски синдром. Акутна и хронична бубрежна инсуфицијенција. Инфекције уринарног тракта, акутни и хронични пијелонефритис. Калкулоза уротракта.

Хематологија: Улоге и функције крви. Симптоми и знаци у хематолошких болесника. Методе прегледа и дијагностичке процедуре у хематологији. Анемије. Малигне хематолошке болести. Лимфоми. Леукемије. Хеморагијске болести.

Реуматологија: Функције локомоторног система. Симптоми и знаци у реуматолошким болестима. Методе прегледа и дијагностичке процедуре у реуматологији. Инфламаторне реуматске болести. Метаболичке реуматске болести. Системске реуматске болести. Дегенеративне реуматске болести. Остеопатозе. Ванзглобне реуматске болести.

Ендокринологија: Улога и функција жлезда са унутрашњим лучењем. Симптоми и знаци болести у ендокринологији. Поремећаји у функцији ендокриних жлезда. Дијагностичке процедуре у ендокринологији. Дијабетес меллитус. Болести хипоталамуса и хипофизе. Болести штитасте жлезде. Болести паратиреоидних жлезди. Болести надбубрежних жлезда. Гојазност. Хитна стања у ендокринологији.

Литература:

Уџбеник:

1. Иван Копитовић, Интерна медицина за студенте здравствене неге. Универзитет у Новом Саду, Медицински факултет. Нови Сад 2015.
2. V. Kumar, A.B. Abbas, N. Fausto, R.N. Mitchell. Robinsove osnove patologije. 8th ed. Beograd: Data status 2010.
3. Klatt C Edward. Robbins i Cotran: Atlas patologije. 1st ed. Beograd: Data Status; 2007.
4. Лелица Тодоровић, Интерна медицина. Висока медицинска школа струковних студија Милутин Миланковић, Београд, 2016.
5. Anthony Fauci, Eugene Braunwald, Dennis Kasper. Harrisonov priručnik interne medicine. Data Status. 2016
6. Манојловић Драгољуб: Интерна медицина . Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2009.

Број часова активне наставе

Теоријска настава: 3

Практична настава:

Методе извођења наставе

Предавања, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
активност у току предавања	15	писмени испит	
практична настава		усмени испит	50
колоквијум	20		
семинар	15		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1. ниво			
Назив предмета: Превентивна медицина			
Наставник: др сци. мед. Татјана Килибарда,професор струковних студија, др сци. мед. Александар Алексић, професор струковних студија			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Нема услова за пријављивање и слушање предмета			
Циљ предмета: Упознавање студената са концептом здравље-болест са фокусом на превенцију болести појединца, породице и у заједници, и са нагласком на препознавање и менаџмент битних јавноздравствених проблема, на промоцију здравља, идентификацију и редукцију фактора ризика за здравље, као и на партнерство за здравље. Омогућавање студентима да разумеју основне епидемиоошке принципе и методе, да анализирају и интерпретирају епидемиолошке податке и препоруке за превенцију и контролу болести.			
Исход предмета: Студент схвата здравље -болест као глобалну појаву, зна задатке и одговорности струковне медицинске сестре на свим нивоима превенције, идентификује факторе ризика по здравље појединца и заједнице и начине за њихову редукцију, користи мултидисциплинарни приступ у свом раду и евалуацији рада у заједници. Оспособљен је да учествује у санацији и очувању животне средине, спречавању и сузбијању заразних и незаразних болести и у превентивним и ургентним јавноздравственим ситуацијама			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Историјски развој, концепт и функције превентивне медицине. Законске основе и систем превентивне медицине и јавног здравља. Здравље и детерминанте здравље. Епидемиолошки модели и концепти болести. Пuteви преношења болести. Природни ток болести и мере превенције. Програми за рано откривање болести.Показатељи здравственог стања становништва. Епидемиолошки надзор. Одлике заразних и незаразних болести. Нозокомијалне инфекције. Организација здравствене заштите и здравствена заштита вулнерабилних категорија. Фактори ризика за појаву болести које оптерећују становништво и заједницу. Најзначајнији здравствени проблеми и изазови (животна средина, хронична масовна незаразна обољења, повреде). Интерсекторска сарадња у спровођењу превентивних програма. Приправност и одговор на ургенте јавноздравствене ситуације. Концепт и принципи промоције здравља.			
<i>Практична настава</i> Модели здравља и болести. Мере превенције. Прикупљање и тумачење података у вези здравственог стања становништва, вођење медицинске евиденције, коришћење МКБ-10. Утврђивање најчешћих и најзначајнијих фактора ризика и најзначајнијих јавноздравствених проблема. Медицинска екологија у пракси. Концепт превеније у приступу породици, менталном здрављу, репродуктивном здрављу, повредама, вулнерабилним категоријама становништва. Приказ случаја за масовни организовани скрининг. Креирање јавноздравствене акције у заједници. Концепт промоције здравља у пракси. Однос корисник – здравствени радник.			
Литература: 1.Симић С. et al. Социјална медицина. Београд: Медицински факултет Универзитета у Београду, 2012. 2.Јорга Ј. (уред.) Хигијена са медицинском екологијом.Београд: Медицински факултет, Универзитет у Београду, 2013. 3.Влајинац Х, Јаребински М (уред.). Епидемиологија (II издање). Београд: Медицински факултет, Универзотет у Београду, 2009. 4.Мујовић МВ. Квалитет живота и фактори ризика. Београд: Стручна књига, 2006. 5.American Nurses Association (2015). Nursing: Scope and standards of practice (2 nd ed.). Washington, DC. http://tinyurl.com/scopeandstandards2015			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	Практична настава: 2
Методe извођења наставе Предавања, консултације, израда семинарских радова, рад у малој групи,учење за колоквијуме и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
активност у току предавања	10	писмени испит	25
практична настава	10	усмени испит	25
колоквијум-и	20	/	
семинар-и	10	/	

Студијски програм : Струковна медицинска сестра				
Врста и ниво студија: Струковне студије, I ниво				
Назив предмета: Гинекологија и акушерство				
Наставник: др сц. мед. Љиљана Антић, професор струковних студија				
Статус предмета: обавезни				
Број ЕСПБ: 4				
Услов: Положен испит из предмета:анатомија и физиологија				
Циљ предмета Стицање специфичних знања из области здравствене заштите жена у свим периодима живота; препознавање ризико фактора и симптома болести у циљу утврђивања потреба за здравственом заштитом жена; превенција ППБ болести и малигних обољења у циљу рађања здравог потомства и бољег квалитета живота.				
Исход предмета Студенти ће бити оспособљени да примене стечена знања у раду са популацијом жена свих животних доба. Оспособљавање студената за рад на свим нивоима здравствене заштите жена, у дијагностици, лечењу и превенцији гинеколошких и акушерских обољења.				
Садржај предмета Теоријска настава Анатомија карлице и репродуктивног тракта жене, физиологија женских полних органа, развој женских полних органа; Менструални циклус и менструални поремећаји. Гинеколошки преглед; основне дијагностичке методе у гинекологији. Планирање породице, контрацепција; абортус; инфертилитет, методе дијагностике и терапије неплодности. Пелвична инфламаторна обољења, СПБ. Ектопична трудноћа, дијагностика, терапија и превенција. Бенигни и малигни тумори женског репродуктивног система, дијагностика, лечење, и превенција. Минимално инвазивна гинеколошка дијагностика. Мале гинеколошке операције. Физиологија трудноће-концепција, дијагноза трудноће, преглед труднице, Патологија трудноће- болести у трудноћи, ДМ, хипертензивни синдром; спонтани побачаји, превремени порођаји. Порођај, порођајна доба, савремено вођење порођаја; повреде плода и мајке при порођају. Акушерске операције-царски рез. Физиолошки пуерперијум; патолошки пуерперијум. Ургентна стања у гинекологији и акушерству. Практична настава Не организује се практична настава				
Литература 1. Љиљана Антић. Лидија Тасић. Гинекологија и акушерство. Уџбеник у припреми. 2. Ђурђевић С, Копитовић В, Капамација А. Гинекологија. Универзитет у Новом Саду, Медицински факултет, 2015. 3. Живановић Ж. Трудноћа, порођај и послепорођајно доба и новорођенче. ГАК „ Народни фронт“. Београд, 2012. 4. Ђурђевић С. Кесић В. Гинеколошка онкологија. Удружење за гинеколошку онкологију Србије. Нови Сад. 2009.				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања:3	Вежбе: 0	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Предавања, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијуме и завршни испит.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	10	писмени испит		50
практична настава	0			
колоквијум-и	20			
Семинарски радови	20			

Студијски програм: Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво			
Назив предмета: Педијатрија			
Наставник: др сци. мед. Јасмина Кнежевић, редовни професор, спец. др мед. Зорица Калуђеровић, предавач			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: положен испит анатомије и физиологије			
Циљ предмета: Да студенти науче специфичности дечјег узраста, раст, развој, исхрану, превенцију, дијагнозу и лечење дечјих болести			
Исход предмета: Студени ће бити оспособљени да раде у превенцији, дијагностици и лечењу деце, као и да се баве здравствено васпитним радом			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Увод у предмет, раст и развој деце, исхрана, поремећаји исхране, хемостаза воде и електролита, вакцинација, генетика, алергологија и имунологија, неонатологија, кардиологија, пулмологија, гастроентерологија, хематологија,ендокринологија, нефрологија, неурологија, дечја хирургија, болести локомоторног система, несретни случаји и тровања и ургентна стања у педијатрији.			
Литература: Уџбеник: 1. Перишић В., Јанковић Б...<i>Педијатрија</i>, уџбеник, Медицински факултет, Београд, 2010. 2. Барјактаревић Ж., Церовић Б. Педијатрија. Уџбеник за студенте високе здравствене школе струковних студија. Завод за уџбенике, Београд, 2010. 3. Мардешић Д, Педијатрија, Школска књига, Загреб, 2016. 4. Боковић Д. И сар. Педијатрија и њега здравог и болесног дјетета, Фоча, Медицински факултет Фоча, Универзитет у Источно Сарајеву, 2019. 5. Рашко Степановић и група аутора, Педијатрија уџбеник за студенте медицине, Савремена администрација, Београд, 2001.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава:
Методе извођења наставе Предавања, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
активност у току предавања	20	писмени испит	
практична настава		усмени испит	50
колоквијум-и	20		
семинар-и	10		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра		
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, I ниво, III семестар		
Назив предмета: Инфектологија са здравственом негом		
Наставник: Проф. др Предраг Чановић, редовни професор		
Статус предмета: обавезан		
Број ЕСПБ: 4		
Услов:		
Циљ предмета: Циљ наставе овог предмета је да студенти стекну основна знања о етиологији, патогенези, епидемиологији, кличкој слици, дијагностици и терапији инфективних болести. Упознавање студената са основним дефиницијама, појмовима и циљевима епидемиологије.		
Исход предмета: По завршетку наставе из предмета Инфектологија са здравственом негом од студента се очекује да стекне основна знања о: значају инфективних болести код нас и у свету; Методологији рада са заразним болесником; Најважнијим клиничким синдромима у инфективним болестима; Основним дијагностичким поступцима у инфектологији; Значају хематолошких, биохемијских, микробиолошких и серолошких анализа у постављању дијагнозе инфективних болести, Основним принципима терапије заразних болесника; Примени појединих мера профилаксе заразних болести; Вакцинацији против инфективних болести; Интрахоспиталним инфекцијама и њиховој превенцији.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Уводно предавање (основне етиолошке, патогенетске и клиничке карактеристике инфективних болести; основни принципи дијагностике и терапије инфективних болести; најважнији клинички синдроми у инфектологији). Стрептококне и стафилококне инфекције - (ангина, скарлатина, еризипел,...). Вирусне инфекције централног нервног система (цитолошки и биохемијски преглед ликвора, постављање етиолошке дијагнозе). Бактеријске инфекције централног нервног система (цитолошки и биохемијски преглед ликвора, постављање етиолошке дијагнозе). Вирусне осипне грознице (рубела, морбили, варицела, егзантема субитум, инфективни еритем – лабораторијске анализе и постављање етиолошке дијагнозе). Инфекције респираторног система (инфлуенца, параинфлуенца, аденовирусе, мумпс, пертусис, легионелозе - лабораторијске анализе и постављање етиолошке дијагнозе). Инфекције дигестивног система (алиментарна интоксикација и токсинфекција, трбушни тифус, колера, бациларна дизентерија - лабораторијске анализе и постављање етиолошке дијагнозе). Акутни вирусни хепатитиси (лабораторијске анализе и постављање етиолошке дијагнозе). Анаеробне инфекције и зоонозе (тетанус, ботулизам, беснило, лептоспирозе, борелиоза, токсоплазмоза - лабораторијске анализе и постављање етиолошке дијагнозе). ХИВ/АИДС (лабораторијске анализе и постављање етиолошке дијагнозе). Интраутерине инфекције. Интрахоспиталне инфекције. Увод у епидемиологију (основни појмови. Циљеви и стратегија епидемиологије. Епидемиолошки модели.). Активна имунизација. Организација активне имунизација. Пасивна заштита. Пuteви преношења заразних болести. Вограликов ланац. Карактеристике контактних, хидричних и алиментарних епидемија. <i>Практична настава :</i> Анамнеза у инфективним болестима. Анамнеза у инфективним болестима. Упознавање студената са најважнијим симптомима и знацима болести код болесника са обољењима органа за дисање. Технике узорковања биолошких материјала за анализу. Упознавање студената са основним морфолошким елементима оспе, начину избијања и дистрибуцији оспе. Технике узорковања биолошких материјала за анализу. Извођење менингеалних знакова, техника извођења лумбалне пункције, узорковање ликвора за цитолошки, биохемијски, микробиолошки и серолошки преглед. Нега болесника са дијареалним синдромом (копрокултура, серолошки преглед столице на токсине <i>Cl. Difficile</i>). Упознавање са клиничким облицима, дијагнозом, лечењем и превенцијом акутних вирусних инфекција јетре. Клинички проблеми (фебрилне епизоде лети). Упознавање са принципима АТ заштите. Нега оболелих од ХИВ инфекције (лабораторијска и серолошка дијагностика, потврдни тест, параметри праћења прогресије болести). Нега оболелих са генерализованим инфекцијама, узимање хемокултуре. Превенција интрахоспиталних инфекција. Упознавање са радом у пријемној амбуланти.		
Литература: Уџбеник: 1. Литература П. Чановић, Инфективне болести, Виша медицинска школа у Њуприји, 2003. 2. С. Бошковић, Здравствена нега у инфектологији, Виша медицинска школа у Београду, 2001. 3. Б. Антонијевић, Инфективне болести са негом, Завод за уџбенике и наставна средства Београд, 2002.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 3	Практична настава: 2
Методе извођења наставе Предавања, вежбе (уводне вежбе се реализују у кабинетима школе; остале у наставној бази), консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит		

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	60
колоквијум-и	10		
семинар-и	10		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво
Назив предмета: Неурологија са здравственом негом
Наставник: Спец. др мед. Иван Милојевић, предавач, др сци. мед. Јасмина Салевић Обрадовић, професор струковних студија
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 5
Услов: Положен предмет Неурологија
Циљ предмета Стицање потребних знања, вештина и умења у утврђивању потреба за здравственом негом неуролошког болесника, активно учествовање у планирању (дефинисање исхода неге и сестринских интервенција) и спровођењу здравствене неге неуролошког болесника, праћењу тј. евалуацији стања пацијента, и вођењу и контроли сестринске документације.
Исход предмета Стицање теоријских и практичних знања усмерених на здравствену негу оболелих од неуролошких болести, са посебним нагласком на холистички, систематски и индивидуализовани приступ, у оквиру тимског рада, и ванболничког и болничког третмана болесника. Студенти се упознају са начином сестринске опсервације неуролошког болесника и утврђивања проблема и потреба болесника, као и спровођење специфичних интервенција и третмана истих, током боравка у болници. Студенти су обучени и за припрему пацијента и асистирање при неуродијагностичким процедурама (радиолошким, електрофизиолошким, ултразвучним, лумбалној пункцији и др.). Након отпуста кући, обзиром на хроничитет неуролошких болести и дуг период рехабилитације, болест се рефлектује на живот оболелог, његову породицу и друштво, па су студенти оспособљени да примене знања с посебним нагласком на едукацију болесника и његове породице. Стечено знање омогућава студентима да учествују и у превенцији неуролошких болести. Уједно, оно представља и основу студентима за даљу надоградњу у области медицинских наука и здравствене заштите.
Садржај предмета Теоријска настава 1. Упознавање са предметом здравствене неге у неурологији. 2. Развој сестринства и сестринске неге у неурологији. Брига за неуролошког болесника. Аспекти здравствене неге (типови превенције). Тимски рад у неурологији. 3. Организација здравствене неге неуролошког болесника – ванболнички и болнички третман. Учешће медицинске сестре у неуролошком прегледу. Пријем и отпуст неуролошког болесника. 4. Сестринска опсервација неуролошког болесника (ниво свести, витални знаци, стање зеница, моторне функције, сензорне функције, стање сфинктера, способност комуникације и понашање). Бол и третман бола код неуролошких болесника. Третман поремећаја моторике. Третман поремећаја сензибилитета. Третман визуелних и олфактивних промена. Третман оштећења булбарне функције. Третман поремећаја комуникације. 5. Исхрана неуролошких болесника. Контрола функције мокраћне бешике. Контрола функције цревног пражњења. Сексуална дисфункција. 6. Могуће компликације приликом интравенске примене лекова. Поремећај регулације телесне температуре. Респираторне инфекције код неуролошких болесника. Декубитус код неуролошких болесника. Превенција тромбозе и тромбофлебитиса код неуролошких болесника. Превенција контрактура. Превенција болничких инфекција. Савети посетиоцима. 7. Улога и одговорност медицинске сестре у неуродијагностичким процедурама. Улога сестре у неурорадиолошким испитивањима (ЦТ, МР, ангиографија). Улога сестре при примени електрофизиолошке дијагностике (ЕЕГ, ЕМНГ, ЕП). Улога сестре при примени ултразвучне дијагностике. Улога сестри при прегледу цереброспиналне течности – лумбалној пункцији. Улога сестре при испитивањима у нуклеарној медицини, тестирању посебних чула, биопсији

мишића, неуропсихолошком тестирању.			
8. Здравствена нега оболелих од епилепсије. Здравствена нега оболелих са епилептичним статусом, синкопом и поремећајима спавања. Здравствена нега болесника са оштећењима кранијалних нерава, главобољом и туморима. Здравствена нега болесника са повредом мозга и кичмене мождине.			
9. Здравствена нега болесника са можданим ударом. Здравствена нега болесника са деменцијом.			
10. Здравствена нега болесника са Паркинсоновом болешћу и невољним покретима. Здравствена нега болесника са цервикалним и лумбалним болним синдромом.			
11. Здравствена нега болесника са Миастенијом гравис. Здравствена нега болесника са Мултиплом склерозом. Здравствена нега болесника са обољењем периферних нерава.			
12. Здравствена нега болесника у ургентном неуролошком стању. Протокол сестринских интервенција у Јединици за мождани удар.			
13. Здравствена нега болесника са мишићним болестима. Здравствена нега болесника са Болешћу моторног неурона.			
14. Здравствена нега болесника са инфекцијама централног нервног система. Палијативна нега у неурологији.			
Практична настава Практична настава се изводи на одељењу неурологије и дијагностичким кабинетима уз демонстрацију активности здравствене неге код неуролошких поремећаја и обољења, који су обухваћени планом и програмом предавања.			
Литература 1. Бабић Л, Матијевић М, Шаренац Д. Здравствена нега у неурологији. Лицеј YU Маркетинг Прес, Београд, 2006 2. Костић В. (уредник) Неурологија за студенте. Медицински факултет Београд, 2013			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	Практична настава: 2
Методе извођења наставе Предавања, вежбе (уводне вежбе се реализују у кабинетима школе; остале у наставној бази), консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	60
колоквијум-и	10		
семинар-и	10		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво			
Назив предмета: Здравствена нега особа са инвалидитетом			
Наставник: спец. др мед. Марија Микић Младеновић, предавач, спец.др мед. Биљана Балов, предавач			
Статус предмета: изборни предмет			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Нема услова за слушање и полагање предмета			
Циљ предмета: Студент стиче знања о категоријама особа са инвалидитетом, узроцима настанка и исходима. Усваја потребна знања неопходна за рад са особама са сметњама и пормећајима вида, слуха, моторичким и говорним. Стиче потребна знања за рад са особама са тешкоћама у менталном развоју и начелима здравствене заштите особа са инвалидитетом.			
Исход предмета: Студент ће знати да препозна врсту врсту и категорију инвалидитета, најчешће етиолошке факторе, последице и исходе. Знаће да препозна специфичне проблеме, примени специфичне технике у раду и креира индивидуалне програме у складу са потребама пацијената са инвалидитетом. Стећи ће знања и вештине у промоцији здравља, спречавању настанка инвалидитета, могућностима и моделима социјалне интеграције. Имаће знања и вештине да укључи и обучи чланове породице у процес лечења и неге.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Терминологија и дефинисање појмова. Особе са инвалидитетом кроз историју. Однос према особама са инвалидитетом у Р. Србији. Заступљеност особа са инвалидитетом. Узроци, превенција и квалитет живота. Међународне класификације. Права особа са инвалидитетом. Социјални и медицински модел инвалидности. Инвалидност као лични, породични и друштвени проблем. Специфичности здравствене неге код особа са оштећењима вида, слуха и говора. Специфичности здравствене неге код особа са моторичким и менталним сметњама. Комбиноване сметње и специфичности рада. Породица као члан тима. Помагала у раду са особама са инвалидитетом. Комуникација. Социјална интеграција. Здравствена заштита и права особа са инвалидитетом. <i>Практична настава :</i> Процена врсте, категорије и степена инвалидитета. Оштећење, инвалидност и хендикеп. Развој позитивних ставова и вредности према особама са инвалидитетом. Специфичности комуникације, практичан приказ. Препознавање специфичних проблема и начини задовољавања потреба. Развијања вештина за тренинг самозбрињавања особа са инвалидитетом. Развијање социјалних вештина и помоћи у социјалној интеграцији. Примена и специфичност здравствене неге код особа са различитим врстама, категоријама и степеном инвалидитета (особе са оштећењем вида, слуха, моторике, интелектуалним и говорним сметњама). Прикупљање података, индивидуални план неге, специфичности интервенција и евалуација постигнутог. Документација. Модели мултидисциплинарног функционисања. Практична обука породице у спровођењу лечења и неге.			
Литература: 1. Pavić J. Zdravstvena nega osoba sa invaliditetom. Zagreb: Zdravstveno veleučilište, 2014. 2. Betz C., Nehring W. Nursing Care for Individuals with Intellectual and Developmental Disabilities: An Integrated Approach, 1st Edition. Baltimore: Paul H Brookes Pub Co, 2010. 3. Илић-Стошовић, Д., Ханак, Н. Теорија ума деце са посебним потребама. Београд: Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, 2008. 4. Стошљевић, Л., Стошљевић, М., Одовић, Г. Процена способности особа са моторичким поремећајима, практикум. Београд: Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, 2006. 5. Глумбић, Н., Бројчин, Б., Ђоковић, С., Жунић-Павловић, В., Јаблан, Б., Миловановић Р. Психологија телесно инвалидних лица.. Београд: Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, 2005. 6. Ауторизована предавања			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	Практична настава: 2
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
активност у току предавања	10	усмени испит	60
практична настава	10		
колоквијум-и	10		
семинар-и	10		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво			
Назив предмета: Хирургија са ортопедијом			
Наставник: др сци. мед Момир Јовановић, професор струковних студија, др сци. мед. Тодоровић Момчило, предавач, спец. др мед Јовановић Марко, предавач			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: положен испит Анатомија и физиологија			
Циљ предмета: Настава из Хирургије има за циљ да студенти савладају планирано градиво и да схвате практичну примену стеченог знања. Студенти би требало: да изуче клинички слику, дијагностику и хируршко лечење оболења и повреда, органа и система; да упознају методе клиничког испитивања, дијагностичке поступке, преоперативну и постоперативну негу; да упознају историјат и савремене принципе приступа у хируршком лечењу оболења и повреда.			
Исход предмета је оспособљеност студената за препознавање животно угрожавајућих стања у хирургији и предузимање одговарајућих поступака. Студенти ће бити оспособљени за примену принципа асепсе и антисепсе, предизимању мера у циљу спречавања и контроле интрахоспиталних инфекција. Студенти ће бити оспособљени за преоперативну припрему пацијената, периоперативну и постоперативну негу; упознати са самосталним и међузависним сестринским процедурама, приступу и поступцима у зависним сестринским процедурама. Студенти ће бити оспособљени за процену стања хирушког пацијента у складу са својим компетенцијама. Такође, принципима припреме и апликације терапије, припреме пацијената, материјала и простора за дијагностичке и терапијске процедуре у свим гранама хирургије (ортопедији, абдоминалној хирургији, грудној, урологији, оториноларингологији, офталмологији, пластичној и реконструктивној хирургији, неурохирургији, максиларнофацијалној) као и принципима одржавања инструмената, апарата и опреме која се примењује у хируршким гранама. Студенти ће бити упознати са специфичностима ортопедије и приступа ортопедском болеснику као и упознати са специфичностима рада у специјализованим јединицама хируршких грана, уз поштовање свих етичких, правних и професионалних норми..			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Увод у хирургију: Предмет и значај, Историјат; Асепса и антисепса, Стерилизација, Инфекције у хирургији, Интрахоспиталне инфекције. Повреде; Ратна хирургија; Крварење и хемостаза; Трансфузија. Акутна и ургентна хируршка стања: Шок, Краш, Бласт. Хирургија: дојка, тиреоидна, паратиреоидне и надбубрежне жлезде. Хирургија: једњак, желудац и дуоденум. Хирургија: танко црево, апендикс, дебело црево, ректум и анус. Хирургија: јетра, жучни путеви, панкреас и слезина. Хирургија: урологија и конгениталне аномалије. Хирургија: гинекологија; оболења, повреде и компликације. Трауматологија: кости, зглобова, кичменог стуба, меких ткива и тетива. Ортопедија коштано зглобног система и кичменог стуба. Хирургија: Пластична и реконструктивна, Опекотине. Кардиохирургија, васкуларна и торакална хирургија. Неурохирургија, Максиларнофацијална, ОРЛ и Офталмологија. Трансплантације органа и ткива.			
Уџбеник: - Петковић С, Букуров С. Хирургија. Београд-Загреб: Медицинска књига; 1988. - Максимовић ЖВ, гл. уредник. Хирургија, уџбеник за студенте медицине. Београд: ЦИБИД; 2013. - Бановић ДМ, гл. ур. Трауматологија коштано-зглобног система. Горњи Милановац: Дечје новине; 1989. - Степић В. и сар. Ратна хирургија. Београд: Војноиздавачки завод; 2001. Ж. Максимовић -Хирургија За Студенте Медицине И Лекаре - Медицински Факултет уредник З. Максимовић - Милан Вишњић -Хирургија, издање Наша књига - Драгослав М Стевовић -Хирургија за Студенте и Лекаре; Савремена Администрација Београд - Милан Драговић -Савремена Клиничка Хирургија; 2003 година			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	Практична настава:
Методе извођења наставе Предавања, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
активност у току предавања	20	писмени испит	
практична настава		усмени испит	50
колоквијум-и	20		
семинар-и	10		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво			
Назив предмета: Здравствена нега у педијатрији			
Наставник: Проф. др Јасмина Кнежевић,редовни професор,спец. др мед Зорица Калуђеровић, предавач			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Одслушан предмет Педијатрија			
Циљ предмета Упознавање студента и стицање теоријских знања и вештина из области неговања деце и омладине као и организација и структура установа за здравствену заштиту деце.			
Исход предмета: Студенти ће бити оспособљени да планирају и примене процес здравствене неге болесника, организују, координирају и спроводе планирану здравствену негу, примењујући вештине сестринске праксе према стандардима; оспособљени да документују сестринске активности, и да делују унутар здравственог тима са развијеним професионалним односом и одговорношћу; да спроводе здравствено васпитни рад. Биће у стању да идентификују опште и специфичне потребе оболелог детета,, такође да разумеју и изводе дијагностичке и терапијске процедуре у оквиру своје компетентности. Студенти ће бити оспособљени да овладају праћењем стања педијатријских пацијената, виталних функција, препознавањем симптома и знакова болести. Оспособљени за узимање крви, урина, столице, спутума и других телесних секрета и екскрета за лабораторијске анализе. Студенти ће бити оспособљени да спроводе самосталне, међузависне и зависне сестринске функције у инвазивној и неинвазивној дијагностици и терапији: припреме родитеље, болесника, материјал, простор и асистирају при извођењу процедура у пулмологији, кардиологији, хематологији, гастроентерологији, хепатологији, ендокринологији, нефрологији, неурологији, Примена терапије и поступак са дететом са фебрилним конвулзијама и епилептичним нападом. Адекватно извођење трансфузије крви.. Студенти ће бити оспособљени за практичан рад у сложеним ситуацијама у здравственом сектору и то: рад у интензивној нези, активно учешће у сложеним процедурама., хитно збрињавање животно угроженог детета, као и транспорт. Оспособљени за едукују оболелог детета и чланова његове породице у оквиру своје компетентности. Биће оспособљени за праћење раста и развоја деце, исхране адекватне узрасту, хигијенско дијететичких мера у складу са одређеним болестима. Такође, оспособљени за планирање, организацију и спровођење имунизације, рад са здравом децом и родитељма/старатељима.			
Садржај предмета			
Теоријска настава : Увод са историјским развојем неге детета као посебне дисциплине. Организација здравствене заштите деце и омладине и процес здравствене неге у педијатрији. Специфичности здравствене заштите и неге деце. Нега здравог детета, вештачка и природна исхрана. Нега болесног детета. Специфичности здравствене неге превремено рођеног детета. Управљање ризиком у примени терапије. Здравствена нега деце са болестима: респираторног, кардиоваскуларног, неуролошког, бубрежног, уринарног, дигестивног , ендокриног система и болестима крви. Здравствена нега детета са малигном болешћу. Здравствена нега детета са посебним потребама.			
Практична настава : Установе за здравствену заштиту деце. Стицање вештина здравствене неге у раду са болесном и здравом децом. Саветовалиште за новорођену децу, одојчад, малу децу, предшколску децу, школску децу и омладину. Прва нега новорођенчета. Нега превремено рођеног детета, транспорт, пријем, исхрана, бокс за недоношчад, инкубатор, фототерапија и ексангвинотрансфузија. Први подој новорођенчета. Надзор над природном исхраном-контрола успешности дојења. Систематски прегледи и имунизација деце. План и одговорност медицинске сестре у дијагностичким поступцима, терапијским процедурама у хоспиталним условима. Нега коматозног детета. Обука родитеља у контроли болести у кућним условима.			
Литература:			
Уџбеник:			
1. Боковић Д. и сарадници: Педијатрија и нега здравог и болесног дјетета , Фоча, Медицински факултет Фоча, Универзитет у Источно Сарајеву 2019.			
2. Маринковић Љ., Стојановић Б., Дамјанчевић Н.: Нега неонатуса , Београд, ВЗШСС, 2013			
3. Јанковић Б.: Водич за основно и специјализовано збрињавање новорођенчета , Београд , Институт за здравствену заштиту мајке и детета Србије „ДрВукан Чупић“ 2011.			
4. Маринковић Љ.: Здравствена нега у педијатрији ,Г.А.Д.Београд, 2007.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	Практична настава: 2
Методe извођења наставе			
Интерактивна настава, предавања, вежбе, израда семинарских радова, колоквијуми , консултације и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
активност у току предавања	10	усмени испит	60

практична настава	10		
колоквијум-и	10		
семинар-и	10		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво			
Назив предмета: Психијатрија			
Наставник: др сци.мед. Горан Голубовић, професор струковних студија			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: Положена Анатомија и физиологија			
Циљ предмета: Упознавање студената са свим областима клиничке психијатрије, тј. савре-меном дијагностиком и третманом депресије, страхова, психоза, болести зависности, хроничног умора, деменција, делиријума, развојних сметњи итд. Поред клинички релевантних тема студенти се уводе у теоријски важна питања психопатологије, попут: предмета, задатака и развоја психопатологије, етиопатогенезе душевних поремећаја и савремених класификационих система, као и модалитета лечења у модерној, социјално оријентисаној психијатријској пракси (психофармакотерапија, психосоцијални третмани – ресоцијализација и социјална рехабилитација психијатријских пацијената и слично).			
Исход предмета: Студент је у стању да схвати место и значај модерне психијатрије у свеобухватном систему здравствене заштите, да разуме важност тимске сарадње у овој области клиничке медицине, те да у пракси препозна најважније психопатолошке ентитете – поремећаје. На основу ових знања студент је припремљен за стицање посебних вештина здравствене неге психијатријских пацијената и спровођење специфичних процедура (које се изучавају у склопу одговарајућих предмета, нарочито у оквиру Здравствене неге у психијатрији).			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Предмет и значај психопатологије и клиничке психијатрије, њихов историјски развој и однос са другим наукама и дисциплинама; 2. Психичке функције и њихови поремећаји (опажање, пажња, интелигенција, мишљење, памћење, афективитет, нагонско- мотивационе активности, воља и свест); 3. Психијатријска анамнеза и процена менталног стања пацијента. 4. Комплементарна медицинска дијагностика у психијатрији и тестовна психолошка експлорација; 5. Класификација душевних поремећаја (историјски развоја, МКБ-10, DSM-IV i V); 6. Депресивни поремећаји; 7. Анксиозни поремећаји; 8. Дисоцијативни, конверзивни, телесно манифестни психогени поремећаји и синдром хроничног умора; 9. Поремећаји личности; 10. Схизофренија, биполарни поремећај расположења и психозе праћене суманутошћу; 11. Инфантилни аутизам и други поремећаји развојног доба; 12. Поремећаји исхране и спавања; 13. Зависност од алкохола и дрога – алкохолизам и наркоманија; 14. Органски психосиндроми: деменције, делиријуми и измене личности епилептичара; 15. Принципи биолошке и психосоцијалне терапије у психијатрији.			
Литература: 1. Голубовић Г. З., Савић С. <i>Практична психијатрија</i> . Научна, Београд, 2019.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава: 0
Методe извођења наставе			
Предавања, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
активност у току предавања	10	писмени испит	-
практична настава	-	усмени испит	60
колоквијум	20		
семинар	10		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво
Назив предмета: Здравствена нега у гинекологији и акушерству
Наставник: др сц. мед. Љиљана Антић, професор струковних студија
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 4
Услов: Положен испит из предмета Гинекологија и акушерство
Циљ предмета: Стицање специфичних знања из здравствене неге у гинекологији и акушерству како би студенти били оспособљени да партиципирају у здравственој заштити и нези жена, на примарном, секундарном и терцијарном нивоу здравствене заштите.
Исход предмета: Стицање знања и вештина за процену стања корисница здравствених услуга, постављање сестринске дијагнозе, плана и реализације неге жене у свим фазама њеног живота. Промоција и унапређење здравља жена у свим периодима живота као и здравствена заштита жена у периоду трудноће и лактације. Оспособљеност студената за рад у саветовалишту за младе, саветовалишту за планирање породице, за рано откривање малигних гинеколошких обољења, саветовалишту за труднице, као и за примену здравствене неге код ургентних гинеколошких и акушерских стања. Оспособљеност за пружање услуга здравствене неге на свим нивоим здравствене заштите жена, изузев за рад у акушерској сали и оспособљеност за практични педагошки рад у средњим школама из области репродуктивног здравља жена.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Организација здравствене заштите жена. Детерминанте репродуктивног здравља жена. Периоди живота жене. Дијагностика гинеколошких обољења. Нега и превенција акутних и хроничних инфламаторних обољења полних органа жене. Рад струковне сестре у саветовалишту за младе; превенција СПБ и нежељених трудноћа. Планирање породице. Абортус артефициалис, методе; здравствена нега код абортуса артефициалиса. Партиципација струковне сестре у дијагностици, лечењу и превенцији инфертилитета. Рад струковне сестре у саветовалишту за рано откривање малигних обољења код жена, партиципација у дијагностици и нези пацијенткиња са бенигним и малигним обољењима полних органа жене. Партиципација струковне сестре код ургентних стања у гинекологији. Рад сестре у саветовалишту за труднице; дијагностика трудноће, гинеколошки преглед труднице; ултразвук у трудноћи; Ектопична трудноћа; дијагностика, терапија и нега код ектопичне трудноће. Спонтани побачаји; нега трудница код спонтаних побачаја и превенција превремених порођаја. Патронажна посета трудници и порођиљи. Исхрана у трудноћи и пуерперијуму. Школа за родитељство; психофизичка припрема трудница за порођај. Здравствена нега код трудница са високоризичним трудноћама. Здравствена нега код физиолошких порођаја и порођаја завршених Царским резом. Нега пуерпера; дојење; Здравствена нега у физиолошком и патолошком пуерперијуму. Партиципација струковне сестре код ургентних стања у акушерству. <i>Практична настава :</i> Здравствена документација, гинеколошки преглед: анамнеза, узимање вагиналних и цервикалних брисева; узимање ПАПА бриса и асистирање при колопоскопији; контрацепција: обрада пацијенткиње за избор контрацептивног метода; припрема пацијенткиње за ИУУ и апликација ИУУ; абортус артефициалис, експлоративна киретажа; рад сестре у саветовалишту за инфертилитет; спонтани побачај - припрема пацијенткиње и материјала; минимално инвазивна гинеколошка хирургија; преоперативна припрема и постоперативна нега код гинеколошких операција; рад сестре у саветовалишту за труднице; психофизичка припрема трудница за порођај; нега порођиље, дојење; прва нега новорођенчета после спонтаних и оперативно завршених порођаја. Патронажна посета трудници, порођиљи и новорођенчету.
Литература: 1. Љиљана Антић. Милена Златановић. Практикум из Здравствене неге у гинекологији и акушерству. ВМШСС Њуприја.2019.CLIPART.Њуприја 2. Шурлан Д. Здравствена нега у гинекологији 1 и 2. ауторско издање, Београд.2012. 3. Живановић Ж. Трудноћа, порођај и послеорођајно доба и новорођенче. ГАК „Народни фронт“. Београд, 2012. 4. Национални водич добре клиничке праксе за безбедни прекид трудноће. Клинички водич 31/13.

Београд 2013.

<http://www.batut.org.rs/download/nacionalni%20vodici/vodizZaBezbedniPrekidTrudnoce.pdf>

Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	Практична настава: 2
Методе извођења наставе Предавања, вежбе (уводне вежбе се реализују у кабинетима школе; остале у наставној бази), консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	30
колоквијум-и	30		
семинар-и	20		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво
Назив предмета: Здравствена нега у интерној медицини
Наставник: др сци. мед. Александар Алексић, професор струковних студија, спец. др мед. Немања Ненезић, предавач
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 5
Услов да се предмет слуша: уписана друга година
Услов да се предмет полаже: положен испит из интерне медицине
Циљ предмета: Омогућити студентима да усвоје знања и вештине из области здравствене неге у интерној медицини као и да упознају, науче: организацију рада на интерном одељењу, структуру интерног одељења, чување и вођење здравствене документације на интерном одељењу, пријем на интерном одељењу, мониторинг виталних функција, основе интернистичких болести и њихових клиничких манифестација; основне дијагностичко терапијске процедуре. Такође да упознају и науче здравствену негу и основне дијагностичке процедуре, код болесника са болестима: срца, крвних судова и лимфатика; респираторног тракта, гастроинтестиналног тракта, бубрега и уринарног тракта, хематопоезног система, ендокриног система, метаболизма и неправилне исхране, имунолошког система и мишићно-скелетног система. Студент стиче знања и усваја вештине у делу општих и специфичних потреба оболелих од болести унутрашњих органа и у степенима различитог интензитета угрожености здравља, овладава дијагностичким и терапијским процедурама самостално или као члан здравственог тима.
Исход предмета: Студенти ће током наставе стећи знања која ће им омогућити да компетентно, учествују у спровођењу здравствене неге и дијагностичко терапијских процедура код интернистичких болесника. Студенти ће бити оспособљени да примене процес здравствене неге; да планирају здравствену негу код интернистичких болесника, организују, координирају и спроводе планирану здравствену негу примењујући вештине сестринске праксе према стандардима. Такође ће бити оспособљени да документују сестринске активности, и да делују унутар здравственог тима са развијеним професионалним односом и одговорношћу; да спроводе здравствено васпитни рад. Биће у стању да идентификују опште и специфичне потребе оболеле особе, такође ће бити оспособљени да разумеју и изводе дијагностике и тераписке процедуре у оквиру своје компетентности. Биће оспособљени за практичан рад од превенције, лечења до неге и терапије. Студенти ће бити оспособљени да овладају праћењем стања интернистичких пацијената, праћењем виталних функција, препознавањем симптома и знакова интернистичких болести. Биће оспособљени за узимање крви, урина, столице и других телесних секрета и екскрета за лабораторијске анализе. Узимање спутума за лабораторијску анализу. Узимање дневног профила гликемије. Техничко извођење електрокардиограма (ЕКГ) и препознавање битних промена у истом. Студенти ће бити оспособљени да разумеју и изводе дијагностике и тераписке процедуре, односно да спроводе сестринске интервенције у инвазивној и неинвазивној дијагностици и терапији. Припрема болесника, припрема материјала, простора и асистенција при извођењу самосталних, међузависних и зависних сестринских интервенција у кардиологији, хематологији, пулмологији, гастроентерологији, хепатологији, ендокринологији, нефрологији, реуматологији. Студент ће бити оспособљен за апликацију лекова (орална, парентерална, ректална, епикутана...), праћење реакција пацијената након апликације лекова, предузимање одговарајућих активности у случајевима појаве нежељених дејстава апликованих лекова. Извођење трансфузије крви. Биће оспособљени за сестринске интервенције код примене хемиотерапије, хемодијализе, перитонеалне дијализе. Студенти ће бити оспособљени за практичан рад у сложеним ситуацијама у здравственом сектору и то: интензивна нега, хитно збрињавање угроженог болесника, активно учешће у сложеним процедурама. Такође, биће оспособљени за едукацију оболелог и чланове његове породице у оквиру своје компетентности.

Садржај предмета**Теоријска настава**

Увод у здравствену негу, општи проблеми, медицинска документација на интерном одељењу, организација рада на интерном одељењу, пријем и хитан пријем мониторинг виталних функција, симптоми и знаци интернистичких болести. Фактори ризика за настанак интернистичких болести, превенција болести, превенција ризика за настанак интернистичких болести. Лекови, апликација и подела лекова. Ограничено покретни и непокретни пацијенти и компликације код истих. Сестринске интервенције у дијагностичким и терапијским процедурама по системима. Здравствено-васпитни рад са оболелима и њиховом породицом. Специфичности рада струковне медицинске сестре (СМС) у кардиологији. Дијагностичке и терапијске процедуре код кардиолошких болесника. Специфичности рада СМС у пулмологији, дијагностичке и терапијске процедуре у пулмологији. Специфичности рада СМС у гастроентерологији, дијагностичке и терапијске процедуре у гастроентерологији.

Специфичности рада СМС у ендокринологији, дијагностичке процедуре, ендокринолошки тестови, терапијске процедуре у ендокринологији. Специфичности рада СМС у хематологији, дијагностичке и терапијске процедуре – хемиотерапија, зрачна терапија, трансфузија крви и других крвних деривата, крварења. Специфичности рада СМС у нефрологији, дијагностичке и терапијске процедуре, дијализа. Ургентна стања интернистичких болесника, хитан пријем. Здравствена нега за клиничке случајеве.

Практична настава :

Практична настава садржајно прати теоријску.

Упознавање студената са садржајем предмета и наставном базом - структура болесника, организација и структура здравственог тима. Идентификација стања оболелих, планирање здравствене неге. Практична примена процеса здравствене неге за интернистичке болеснике. Сестринске интервенције у дијагностичким и терапијским процедурама (по системима), контрола виталних функција, контрола излучивања, калаборација са другим члановима здравственог тима, аутономија и одговорност будућег професионалца у здравственом сектору.

Сестринске интервенције у терапијским процедурама (по системима). Учешће медицинске сестре у примени ургентне терапије, рад у јединицама интензивне неге, збрињавање витално угрожених болесника, пријем, транспорт, упознавање са стручно методолошким стандардима здравствена неге, постављање етичких принципа у раду са оболелима, спречавање интрахоспиталних инфекција, заштита особља и болесника. Здравствена нега код коматозних болесника, примена одговарајуће исхране, спровођење рехабилитационих мера, здравствено васпитни рад, конструктивна комуникација, овладавање савременом технологијом, вођење и чување документације оболелог.

По седмицама	Предавања
I	Увод у предмет, организација рада на интерном одељењу, медицинска документација на интерном одељењу, општи проблеми, , заједничка обележја здравствене неге интернистичких болесника, пријем болесника у интерно одељење, мониторинг виталних функција, симптоми и знаци интернистичких болести. Фактори ризика за настанак интернистичких болести, превенција болести, превенција ризика за настанак интернистичких болести.
II	Хитан пријем, реанимација, транспорт витално угрожених болесника. Ограничено покретни и непокретни пацијенти и компликације код истих. Лекови, подела лекова, начин апликације лекова, апликација прописане терапије, начин и место апликације, трансфузија крви и деривата крви.
III	Улога и функција кардиоваскуларног система, обележја здравствене неге кардиолошких болесника, основне дијагностичке процедуре у кардиологији
IV	Болести кардиоваскуларног система, здравствена нега кардиолошких болесника, терапијске процедуре код кардиолошких болесника, здравствено васпитни рад и едукација кардиолошких болесника
V	Улога и функција респираторног система, здравствена нега болесника са болестима респираторног система, основне дијагностичке процедуре у болесника са болестима респираторног система
VI	Болести респираторног система, здравствена нега болесника са болестима респираторног система, терапијске процедуре код ових болесника, здравствено васпитни рад и едукација болесника
VII	Улога и функција хематопоезног система, обележја здравствене неге хематолошких болесника, дијагностичке процедуре у хематологији
VIII	Болести хематопоезног система, обележја здравствене неге хематолошких болесника, терапијске процедуре код хематолошких болесника, здравствено васпитни рад са хематолошким болесницима
IX	Улога и функција гастроинтестиналног система, обележја здравствене неге гастроентеролошких и хепатолошких болесника, дијагностичке процедуре у

	гастроентерологији
X	Болести гастроинтестиналног система, обележја здравствене неге гастроентеролошких и хепатолошких болесника, терапијске процедуре код гастроентеролошких и хепатолошких болесника, здравствено васпитни рад са гастроентеролошким и хепатолошким болесницима
XI	Улога и функција ендокриног система, обележја здравствене неге ендокринолошких болесника, дијагностичке процедуре код ендокринолошких болесника
XII	Болести ендокриног система, обележја здравствене неге ендокринолошких болесника, терапијске процедуре код ендокринолошких болесника, здравствено васпитни рад са ендокринолошким болесницима
XIII	Улога и функција бубрега, обележја здравствене неге нефролошких болесника, дијагностичке процедуре код нефролошких болесника
XIV	Болести бубрега и уринарног ситема, обележја здравствене неге код нефролошких болесника, терапијске процедуре код нефролошких болесника, здравствено васпитни рад са нефролошким болесницима
XV	Етички принципи у раду са оболелима, заштита особља и болесника, конструктивна комуникација са оболелимаи породицом, квалитет живота оболелог, вођење документације здравствене неге
По седмицама	Вежбе
I	Упознавање студената са садржајем предмета и наставном базом - структура болесника, организација и структура здравственог тима. Идентификација стања оболелих, планирање здравствене неге. Практична примена процеса здравствене неге за интернистичке болеснике
II	Контрола виталних функција, контрола излучивања, колаборација са другим члановима здравственог тима Рад у јединицама интензивне неге, збрињавање витално угрожених болесника, пријем, транспорт
III	Практични приказ сестринских интервенција у дијагностичким процедурама кардиолошких болесника. Здравствено васпитање оболелих.
IV	Практични приказ сестринских интервенција у терапијским процедурама кардиолошких болесника. Здравствено васпитање оболелих.
V	Практични приказ сестринских интервенција у дијагностичким процедурама пулмолошких болесника. Здравствено васпитање оболелих.
VI	Практични приказ сестринских интервенција у терапијским процедурама пулмолошких болесника. Здравствено васпитање оболелих.
VII	Практични приказ сестринских интервенција у дијагностичким процедурама хематолошких болесника. Здравствено васпитање оболелих.
VIII	Практични приказ сестринских интервенција у терапијским процедурама хематолошких болесника. Здравствено васпитање оболелих.
IX	Практични приказ сестринских интервенција у дијагностичким процедурама гастроентеролошких болесника. Здравствено васпитање оболелих.
X	Практични приказ сестринских интервенција у терапијским процедурама гастроентеролошких болесника. Здравствено васпитање оболелих.
XI	Практични приказ сестринских интервенција у дијагностичким процедурама ендокринолошких болесника. Здравствено васпитање оболелих.
XII	Практични приказ сестринских интервенција у терапијским процедурама ендокринолошких болесника. Здравствено васпитање оболелих.
XIII	Практични приказ сестринских интервенција у дијагностичким процедурама нефролошких и реуматолошких болесника. Здравствено васпитање оболелих.
XIV	Практични приказ сестринских интервенција у терапијским процедурама нефролошких и реуматолошких болесника. Здравствено васпитање оболелих.
XV	Упознавање са стручно методолошким стандардима здравствена неге, постављање етичких принципа у раду са оболелима, спречавање интрахоспиталних инфекција, заштита особља и болесника. Конструктивна комуникација, овладавање савременом технологијом, вођење и чување документације оболелог.
Литература: 1. Иван Копитовић, Интерна медицина за студенте здравствене неге. Универзитет у Новом Саду, Медицински факултет. Нови Сад 2015 2. Бошковић Снежана. Здравствена нега у интерној медицини. Висока медицинска школа струковних	

студија. Београд 2014.

3. Стаменовић М. Здравствена нега у интерној медицини I и II ВМШ Ђуприја, 2012.

4. Милена Тијанић, Десанка Ђурановић, Ратомирка Рудић, Љиљана Миловић, Здравствена нега и савремено сестринство, Научна КМД, Београд, 2010.

5. Матић Ђ. Здравствена нега у интерној медицини, друго издање, Београд 2001

6. Франковић С. Здравствена нега одраслих, Загреб 2010

7. Сестринске процедуре, IV издање, превод са енглеског језика, Дата статус, Београд, 2010

Број часова активне наставе

Теоријска настава: 3

Практична настава: 3

Методe извођења наставе

Предавања, вежбе (уводне вежбе се реализују у кабинетима школе; остале у наставној бази), консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
Активност у току предавања	15	писмени испит	
практична настава	15	усмени испит	50
колоквијум	10		
семинар	10		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво
Назив предмета: Биофизика и основи радиологије
Наставник: др Горан Јововић, професор струковних студија, др сци мед. Лепосава Секуловић, професор струковних студија
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 5
Услов: нема
Циљ предмета: Пружање основних знања из физике, посебно из области примене једносмерних и пулсирајућих струја. Упознавање са основним појмовима о јонизујућем зрачењу, радијацији, мерним величинама, детекцији извора зрачења. Упознавање са биолошким карактеристикама и потенцијалним последицама дејства јонизујућег зрачења на здравље становништва и професионално експониране особе. Мере заштите од јонизујућег зрачења.
Исход предмета: Студент је овладао основним знањима и вештинама из физике неопходним за разумевање примене уређаја у физикалној медицини, основним знањима и вештинама из радиолошке физике неопходним за разумевање примене зрачења у медицини и основним знањима и вештинама из радиолошке заштите.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Механика локомоторног система човека, полуте, биомеханички аспекти остеогенезе и механички модел адаптације форме кости, међумолекулске силе, еластичност при истезању и савијању, енергетика коштане фрактуре, импулсна сила, електрофизиологија, примери моделовања у електрофизиологији, пролаз наизменичне струје кроз организам, физички основи дијатермије Јонизујућа зрачења, основне физичке величине, Интернационални систем јединица; Извори и карактеристике електромагнетног зрачења; Атомска структура материје, језгро атома, радиоактивност; Природна и вештачка радиоактивност; Рендгенско зрачење (природа, особине, настанак); Основи дејства ЈЗ на материју, карактеристичне величине; Опште о заштити од зрачења. Законодавна регулатива, физичко-техничка заштита. Превенција и заштита у медицинској примени: превенција непожељног зрачења пацијената и професионалног особља. Заштита од зрачења у медицинској примени: заштитне кецеље и баријере. Заштита од примарног зрачења. Заштита од секундарног зрачења. Заштита код рендгенске скопије, графије (свих органа). Заштита код компјутеризоване томографије Грађа рендген филма, врсте филмова, осетљивост и фотографска обрада. Мрачна комора и опрема за аутоматску обраду. Флуоресцентне фолије, фактори појачања, утицај на контраст и оштрину. квалитет и квантитет снопа. Геометрија рендгенске слике. Пројекција положаја, величине, облика и контуре снимљеног објекта. Пројекциони ефекти. Врсте радиографија. Природан и вештачки контраст. Дефиниција квалитетне радиографије: дензитет, оштрина, контраст. Томографија. Компјутеризована и дигитална радиографија, детектори слике, квалитет слике и дигитална обрада. Радиоскопија и дигитална радиоскопија, квалитет слике, поређење са радиографијом. Основне карактеристике ултразвучне и колор доплер дијагностике. Основне карактеристике интервентне радиологије. Основне карактеристике КТ и МР дијагностике. <i>Практична настава :</i> Мерење јачине струје и напона једносмерне струје, мерење отпора помоћу амперметра и волтметра; Мерење напона и јачине наизменичне струје. Закон радиоактивног распада; Једноставни задаци: дозе зрачења; Практично упознавање са радом различитих дозиметра; Дијагностички рендгенски апарати; Пријемници слике, квалитет слике; Компјутеризована томографија, мамографија; Примена рендгенског зрачења у радиотерапији; Брахитерапија; Професионално излагање. Пасивна и активна заштита од јонизујућег зрачења пацијената и особља у одељењима рендген дијагностике, радиотерапије и у нуклеарној медицини. Врсте и принцип дозиметрије. Контрола извора јонизујућег зрачења у одељењима рендген дијагностике, радиотерапије и у нуклеарној медицини. Рендгенска цев, Филтрација снопа, примарне и секундарне бране. Основне карактеристике рендгенграфије. Интеракција зрачења и материје. Радиологија костију и зглобова. Радиологија гастроинтестиналног тракта.
Литература: Уџбеник: 1. Биофизика у медицини, Ј. Симовић, Ј. Вуковић, Д. Ристановић, Р. Радовановић, Д. Попов, Медицинска књига, Београд, 1977. 2. Физика и дозиметрија зрачења, В. Вујнић, Виша медицинска школа, Београд, 1981. 3. Основи биофизике, Д. Раковић, ИАСЦ & ИЕФПГ, Београд, 2008. 4. И. Драганић, Радиоактивни изотопи и зрачење, Научна књига, Београд, 1985. 5. Ј. Станковић, Н. Милошевић, Основи радиолошке физике, ВМШ, Београд, 2007 6. Т. Јовановић, К. Пауновић :Основи радиолошке заштите; Београд; 2005. 7. С. Марковић, Р. Спаић: Здравље и друштво; Завод за биомедицинско инжењерство и медицинску

физику СР Југославије; Београд; 2001.

8. Милановић Милан: Рендген апарати и уређаји за дијагностику, ВМШ, Београд 2003.

9. Ričard Gunderman: Osnovi radiologije: Klinička slika, patofiziologija, imidžing, 3. izdanje, Data Status, Beograd, 2016.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 3	Практична настава: 2
Методе извођења наставе Предавања, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и лабораторијске и клиничке вежбе, завршни испит		
Оцена знања (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит
активност у току предавања	10	писмени испит
практична настава	10	усмени испит
колоквијум	20	
семинарски	10	

Студијски програм: Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво			
Назив предмета: Основи рехабилитације			
Наставник: др сци.мед. Марина Миленковић, виши предавач			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Нема услова за слушање и полагање предмета			
Циљ предмета: Студент стиче знање о основним принципима рехабилитационих процеса, начину спровођења неге и могућим исходима. Упознаје се са специфичностима процеса рехабилитације, опремом, помагалима и спровођењу АДЖ.			
Исход предмета: Студент ће знати да идентификује патолошка стања, савладаће поступке и вештине које се предузимају у рехабилитацији неуролошких, кардиоваскуларних, реуматолошких, респираторних, посттравматских и ортопедских пацијената. Студент ће бити оспособљен да препозна, прикупи податке, анализира патолошка стања и планира програме здравствене неге у зависности од, узраста, дијагнозе, стања и психосоцијалног статуса пацијента.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам и значај рехабилитације. Врсте и поделе. Основна терминологија у рехабилитацији (оштећење, инвалидност, хендикеп). Прилагођавање и реакције на сопствено ограничење. Фазе рехабилитације. Процена функционалне независности и потреба за негом. Специфичности болесничке јединице. Опрема. Помагала за одржавање усправног става и кретање. Ортозе и протезе. Специфичности рехабилитације особа са церебралном парализом, паркинсоновом болести, мијастенијом гравис и мултиплом склерозом. Специфичности рехабилитације особа наком можданог удара, лезијом медуле спиналис, лумбалним и цервикалним синдромом. Специфичности рехабилитације особа са реуматолошким, ортопедским и респираторним обољењима. Потенцијалне компликације. <i>Практична настава :</i> Практични приказ специфичности болесничке јединице и опреме. Процена самосталности у АДЖ и примена ФИМ теста. Промена положаја, корективни положаји и позиционирање. Помагала за позиционирање и растеређење. Мобилизација, вертикализација, увежбавање трансфера. Практична примена привремених или трајних помагала. Тренинг мокраћне бешике и дебелог црева. Спречавање настанка контрактурних деформитета и декубитуса. Рехабилитација за АДЖ. Тимски рад у рехабилитацији. Практична примена евалуације постигнутог рехабилитационог третмана.			
Литература: 1. Коњикушић В., Коцев Н. Здравствена нега у процесу рехабилитације, Ауторско издање Београд, 2005. 2. Јовић, С. Медицинска рехабилитација особа са моторичним поремећајима. Београд: ВМШ Београд, 2011. 3. Зековић, П., Михајлова - Зековић, Р. Здравствена нега и рехабилитација. Београд: Завод за уџбенике 2009. 4. Hoeman S. Rehabilitation Nursing: Prevention, Intervention, and Outcomes, 4e (Rehabilitation nursing: Process & Application, 4th Edition Publisher: St. Louis Missouri: Mosby 2007.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	Практична настава: 2
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
активност у току предавања	10	усмени испит	60
практична настава	10		
колоквијум-и	10		
семинар-и	10		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво
Назив предмета: Здравствена нега у хирургији
Наставник: Мр сци.мед. др Марко Јовановић, предавач, спец. др мед Иван Божиновић, предавач ван радног односа
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: нема
Циљ предмета: Настава из предмета здравствена нега у хирургији 1 има за циљ да студенти савладају планирано градиво, да стекну теоријско знање, као и да се практично оспособе за пружање квалитетне здравствене неге у хирургији, као и да се оспособе за решавање разних проблема и учествују у организацији здравствене неге у хирургији. Да студенти изуче клиничку слику, дијагностику и здравствену негу код оболења и повреда, органа и система. Да упознају методе клиничког испитивања, дијагностичке поступке, преоперативну, периоперативну и постоперативну здравствену негу. Да упознају савремене принципе приступа у здравственој нези оболења и повреда, органа и система. Да се припреме и оспособе да оболеле и повређене, збрину на најефикаснији начин, како би их што боље како физички, тако и психички и функционално оспособили за рад и вратили их нормалним животним активностима. Свеукупна едукација би оспособила студенте за рад у здравственим установама и у ванредним условима.
Исход предмета: Студенти ће бити оспособљени за пружање квалитетне здравствене неге хируршким болесницима као и да повређене и оболеле збрину на најадекватнији и најефикаснији начин. Биће у стању да било индивидуално, било тимски, учествују у решавању сложених случајева као и у организације здравствене неге у хирургији. Студент ће бити оспособљен за препознавање животно угрожавајућих стања у хирургији и предузимање одговарајућих поступака. Студенти ће бити оспособљени за примену принципа асепсе и антисепсе, предизимању мера у циљу спречавања и контроле интрахоспиталних инфекција; примену процеса здравствене неге код хируршких болесника. утврђивање потреба болесника, дефинисање проблема, постављање циљева и планирање сеснтинских интервенција у циљу задовољавања потреба пацијената, као и за адекватну процену у свим фазама процеса здравствене неге. Студенти ће бити оспособљени за преоперативну припрему пацијената, периоперативну и постоперативну негу; за извођење самосталних и међузависних сеснтринских интервенција, асистирање у зависним сестринским интервенцијама. Студенти ће бити оспособљени за превиијање, посматрање и процену рана у складу са својим компетенцијама, припрему и давање терапије, припрему пацијената, припрему материјала, припрему простора за дијгностичке и терапијске процедуре у свим гранама хирургије (ортопедији, абдоминалној хирургији, грудној, урологији, оториноларингологији, офталмологији, пластичној и реконструктивној хирургији, неурохирургији, максилофацијалној, као и за употребу и одржавање инструмената, апарата и опреме која се примењује у хируршким гранама. Студенти ће бити оспособљени за здравствену негу ортопедског болесника. Студенти ће бити оспособљени за примену вештина неопходних за активну партиципацију у ургентним хируршким дијагностичким и терапијским процедурама. Оспособљеност за рад у специјализованим јединицама за хируршку интензивну негу, Такође и за едукацију пацијената, породице и заједнице у области здравствене неге у хирургији.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Да упозна студенте са нормама, стандардима и принципима здравствене неге у хирургији. Општи део наставе обухвата поглавља са принципима асепсе и антисепсе, инфекцијама у хирургији, збрињавању повређених у ванредним условима, исхране хируршких болесника и принципима примене трансфузије. Специјални део обухвата организацију и спровођење здравствене неге у свим специјалистичким хируршким гранама. <i>Практична настава :</i> Да упозна и оспособи студенте за практичну примену стеченог знања из здравствене неге у свим областима хирургије. Коначно практична настава има за циљ да се студенти оспособе за самосталан рад .
Литература:

Уџбеник:

1. Терзић Негра : *Здравствена нега у хирургији*, Лазаревац, 2013
2. Игњатовић Драган : *Принципи здравствене неге у хирургији*, Висока медицинска школа струковних студија, Ћуприја, 2012
3. Драгослав М. Стевовић (главни уредник) и сар.: *Хирургија за студенте и лекаре*, „Савремена администрација”, Београд, 2000

Број часова активне наставе

Теоријска настава: 3

Практична настава: 2

Методе извођења наставе

Предавања, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	60
колоквијум-и	10		
семинар-и	10		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво
Назив предмета: Интегративна онкологија
Наставник: спец. др мед. Немања Ненезић, предавач
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 4
Услов да се предмет слуша: уписана трећа година студија
Циљ предмета: Упознавање студената са теоријским и практичним знањима из области онкологије. Циљ наставе из онкологије је да студенте упозна са клиничком медицином, односно да их упозна са онколошким болестима, симптомима и знацима онколошких болести, затим са методама испитивања, дијагностиком, терапијом и превенцијом малигну оболела. Омогућити студентима да упознају и науче основне дијагностичке и терапијске процедуре у онколошким болестима срца, крвних судова и лимфног система, респираторног тракта, бубрега и уринарног тракта, гастроинтестиналног тракта, хематопоезног система, ендокриног система, мишићно-скелетног система и имунолошког система, женских и мушких полних органа. Обучити студенте да препознају хитна стања у онкологији, као и учествовање у дијагностици и терапији истих. Ставити посебан акценат на здравствену негу онколошких пацијената и специфичности исте. Научити студенте како да унапреде квалитет живота онколошких пацијената, те како да адекватно едукују онколошке пацијенте и чланове породице о самој болести, као и давање практичних савета који ће им олакшати живот и превенирати појаву неких тегоба.
Исход предмета: Стицање темељног основног теоријског знања из горе наведених области онкологије, као основе за даља проучавања и сазнања у току студија и рада; препознавање најзначајнијих онколошких болести у току клиничких вежби и рада; усвајање онколошког методолошког приступа болеснику при испитивању и дијагностиковању болести. Теоријска настава треба да развије код студената правилан однос према пацијентима. Да оспособи студенте за правилну комуникацију са болесним особама, да оспособи студенте за препознавање одређених стања и болести. Такође, да оспособи студенте за учешће и рад у тиму за дијагностику онколошких пацијената, оспособљавање за учешће у појединим терапијским процедурама, као и за препознавање хитних стања у онкологији и поступање у случају истих. Оспособљен студент за здравствену негу онколошких пацијената, као и за едукацију онколошких пацијената и чланова његове породице. Обзиром на природу онколошких болести, потребно је код студента развити емпатијски потенцијал, способност пружања емоционалне подршке и сагледавања социјалног аспекта онколошких пацијената.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Дефинисање малигну болести: онкологија, општа онкологија, дефиниција тумора, метастазирање, туморска ангиогенеза, процес карциногенезе, фактори ризика за настанак тумора, подела тумора, канцерогенеза, етиопатогенеза, фактори ризика, симптоми и знаци малигну болести, постављање дијагнозе тумора, класификација малигну болести. Превенција и откривање малигну болести. Дијагноза и дијагностичке процедуре. Модалитети лечења и њихове последице: хирургија, хемотерапија, радиотерапија, имунотерапија, биолошка терапија, хормонотерапија, комбиновано лечење. Специјална онкологија, по системима органа. Локализације малигну болести. Малигни тумори коже, малигни тумори главе и врата, тумори мозга, тумори гастринтестиналног тракта, респираторног тракта, ендокриног система, уротракта, костију и меких ткива, лимфоми, тумори срца и крвних судова. Хируршко лечење онколошких пацијената. Најчешћи хемотерапијски протоколи. Радиотерапија. Бенигни и малигни тумори полних органа жене; епидемиологија, етиологија, клиничка слика и класификација малигну тумора полних органа жене; дијагностика, терапија и превенција; улога и значај нутритивног фактора у етиологији и превенцији; нови приступи у дијагностици и терапији малигну оболела код жена; супортивна терапија и палијативна нега гинеколошких онколошких пацијенткиња. <i>Практична настава:</i> Упознавање студената са садржајем предмета и наставном базом - структура болесника, организација и структура здравственог тима. Идентификација стања оболелих, планирање дијагностичких процедура. Практична примена дијагностичких процедура за онколошке болеснике. Интервенције струковне медицинске сестре у дијагностичким процедурама (по системима органа), припрема пацијента, праћење пацијента, контрола виталних функција, сарадња са другим члановима здравственог тима. Рад сестре у саветовалишту за рану дијагностику малигну гинеколошких оболела; рана дијагностика карцинома грлића материце; ПАПА тест, колпоскопија; скрининг карцинома грлића материце; преоперативна и постоперативна нега код гинеколошких онколошких операција; промоција здравља и превенција малигну тумора полних органа жене. Учешће струковне медицинске сестре у терапијским процедурама.

Учешће у примени ургентне терапије, збрињавање витално угрожених болесника.
Здравствена нега онколошких пацијената (по системима органа).
Спречавање интрахоспиталних инфекција, заштита особља и болесника.
Обрада поменутих поглавља и садржаја кроз додатна предавања, тестове.
Примена одговарајуће технологије, здравствено васпитни рад, конструктивна комуникација, овладавање савременом технологијом, вођење и чување документације оболелог.

Литература:

1. Иван Копитовић, Интерна медицина за студенте здравствене неге. Универзитет у Новом Саду, Медицински факултет. Нови Сад 2015
2. Eduard Vrdoljak, Ingrid Belac, Zvonko Kusić, Damir Gugić, Antonio Juretić. Klinička onkologija 3, obnovljeno i izmijenjeno izdanje. Izdavač Medicinska naklada, 2018
3. Мирослав Опрић и сарадници, Општа онкологија. Медицинска Академија US Medical school, Београд. Elit Medica 2004
4. Мирослав Опрић и сарадници. Специјална онкологија. Медицинска Академија US Medical school, Београд. Elit Medica 2004
5. Anthony Fauci, Eugene Braunwald, Dennis Kasper. Harrisonov priručnik interne medicine. Data Status. 2016
6. Манојловић Драгољуб: Интерна медицина . Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2009.
7. Бошковић С. Здравствена нега у онкологији: Висока медицинска школа струковних студија у Београду, 2012
8. Јовановић Д. и сар. Основи онкологије и палијативна нега онколошких болесника: Универзитет у Новом Саду, Медицински факултет, 2008.
9. Љиљана Антић. Милена Златановић. Практикум из Здравствене неге у гинекологији и акушерству. ВМШСС Ћуприја. CLIPART. Ћуприја. 2019.
10. Ђурђевић С, Кесић В. Гинеколошка онкологија. Удружење за гинеколошку онкологију Србије. Нови Сад. 2009.

Број часова активне наставе

Теоријска настава: 3

Практична настава: 2

Методе извођења наставе

Предавања, вежбе (уводне вежбе се реализују у кабинетима школе; остале у наставној бази), консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	
практична настава	15	усмени испит	50
колоквијум	20		
семинар-и			

Студијски програм: Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво			
Назив предмета: Организација здравствене неге са менаџментом			
Наставник: др сци. мед. Миле Деспотовић, професор струковних студија			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: нема			
Циљ предмета: Циљ предмета је да студент стекне знања и усваји вештине о општим појмовима и дефинисању менаџмента, функцијама менаџмента, истраживању и унапређењу квалитета услуга, интеграцији функција менаџмента у организовању сестринске службе и здравствене неге.			
Исход предмета: Студент ће бити у стању да дефинише функције менаџмента и спроведе у сопственој пракси; да интегрише функције менаџмента у организовању сестринске службе и здравствене неге; да у својој пракси унапреди организацију сестринске службе, а кроз истраживање побољша квалитет услуга.			
Теоријска настава Општи аспекти руковођења и менаџмента у сестринству, дефинисање менаџмента, историјски развој и теорије, функције менаџмента. Руковођење /лидерство и теорије лидерства. Мотивација, теорије мотивације, начини за мотивисање у сестринству. Управљање конфликтом. Кадровска функција и кадровска политика. Комуникација у организацији сестринске службе. Организовање сестринске службе, подела рада и нивои менаџера сестара. Подељено управљање, организациона култура и врсте организационе културе у здравственој установи. Делегирање послова у организацији службе здравствене неге, изградња личне-персоналне моћи. Организациони модели здравствене неге, планирање у сестринству, значај сестринства у планирању промена. Спровођење контроле и мониторинг у обезбеђивању квалитета здравствене неге и услуга у сестринској пракси, истраживање и врсте, израда истраживачког пројекта. Процена успешности рада, професионални и етички елементи руковођења и менаџмента. Управљање тимовима, управљање временом. Управљање променама. Управљање буџетом. Управљање медицинским отпадом. Стандарди у сестринству.			
Практична настава Практично упознавање са задацима лидера у организацији сестринске службе: решавањем проблема, стилем одлучивања и доношења одлука у сестринској служби. Практични приказ кадровске политике у организацији сестринске службе, упознавање са пријемом сестара у здравственој установи за послове здравствене неге, увођењем у посао младих сестара, програмима за едукацију младих сестара. Практични приказ организационе структуре и шеме сестринске службе, упознавање са савременим организационим моделима неге пацијената, планирањем у сестринству и планирањем промена. Практични приказ спровођења контроле и мониторинг у обезбеђивању квалитета здравствене неге у установама. Процена задовољства корисника и запослених сестара. Израда истраживачког пројекта и инструмената истраживања. планирање времена, планирање буџета. Израда стандарда. Уклањање и контрола уклањања медицинског отпада.			
Литература: Миловић М. Организација здравствене неге са менаџментом, Научна 2003. Београд Мићовић П. Здравствени менаџмент, "Обележја", Београд, 2008. Probbins S, Judge T. Организационо понашање, Мате ДОО, Загреб, 2009 Vasić M. Timovi i timski rad, Zavod distrofičara, Banja Luka 2004. Holpp L. Upravljanje timovima, Мате d.o.o, Zagreb, 2014			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	Практична настава: 2
Методe извођења наставе Предавања, консултације, израда семинарских радова, Вежбе у наставној бази, учење за колоквијум и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
активност у току предавања	10	усмени испит	30
практична настава	20		
колоквијум-и	30		
семинар-и	10		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво			
Назив предмета: Увод у методологију истраживања			
Наставник: др Иван В. Бошњак, виши предавач, др Сања Трговчевић, професор струковних студија			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: уписан пети семестар			
Циљ предмета: Упознавање студената са потребама и важношћу праћења и вршења клиничких истраживања, као и уочавање, бележење и обраде битних података код пацијената; стицање знања и вештина о научном приступу у сагледавању појава, учешћу у тимском раду здравствене организације, као и начинима за презентацију и објављивање налаза и резултата истраживања			
Исход предмета Стицање и усвајање знања и овладавање методама научног истраживања, као и оспособљавање студента да самостално и у тиму дизајнира и изведе истраживање у здравству, са посебним освртом на улогу клиничке неге у савременој медицини.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Увод у методологију научног истраживања; историјат и теорија науке; историјат медицинске науке; научна истраживања и научна открића; дизајнирање студија, извори података, обсервационе методе, експерименталне методе, дескриптивне научне методе, аналитичке научне методе, контролне групе, скрининг, инциденција, преваленција, фактори ризика, Етика у научним истраживањима; биомедицинске науке; научна и академска честитост; ауторизација и ауторска права; научни часописи; литература и информатичко друштво; вештачка интелигенција; роботика у медицини <i>Практична настава</i> Израда презентације на рачунару, извори, претраживање и обрада информација; медицинска статистика. Прикупљање, обрада, анализа и приказивање здравственог стања на основу података из доступних извора; дизајнирање истраживања; популаризација медицинске културе и научне писмености; овладавање вештинама комуникације са средствима јавног информисања; презентационе вештине.			
Литература 1. Самарцић Светомир. Методологија научних истраживања у медицини. Медицински факултет Приштина, 2011 2. Ђурић П. Увод у научноистраживачки рад. Универзитет у Новом Саду, Медицински факултет Нови Сад; 2012. 3. Добра научна пракса- кодекс научноистраживачког рада. Београд: Институт за онкологију и радиологију Србије; 2001. 4. Бркић С, Вучковић-Декић Љ, Богдановић Г. Публиковање у биомедицини- научноистраживачки рад и презентовање резултата истраживања. Нови Сад: Ортомедикс 2007 5. Љубомир Тодоровић, Љиљана Вуловић Декић, Комуникација у биомедицинским истраживањима, друго измењено и допуњено издање, 2016.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	Практична настава: 2
Методе извођења наставе Предавања, консултације, израда семинарског рада индивидуално или у тиму, припрема и учење за колоквијум и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
активност у току предавања	10	писмени испит или	
практична настава	20	усмени испит	30
колоквијум	20		
семинари	20		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије			
Назив предмета: Дерматовенерологија са здравственом негом			
Наставник: др сци. мед. Татјана Стојковић,професор струковних студија			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Претходно положен испит из предмета Анатомија и физиологија			
Циљ предмета: Упознавање са основама практичног и теоријског аспекта кожных и полних болести. Усвајање концепата и поступака у препознавању, дијагностици, лечењу дерматовенеролошких болесника. Стицање теоријског знања и практичних вештина из здравствене неге и збрињавања дерматовенеролошких болесника.			
Исход предмета: Познавање основних принципа дијагностике, терапије и здравствене неге дерматовенеролошких болесника. Усвајање знања о мерама превенције контагиозних обољења.Оспособљавање за организацију сестринске службе на дерматовенеролошким одељењима .			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Увод у дерматовенерологију. Грађа коже и слузокоже. Физиологија коже.Патохистолошке промене коже. Ефлоресценце коже.Болести коже узроковане вирусима.Бактеријске инфекције коже.Гљивичне инфекције коже.Паразитарне болести коже.Алергијске болести коже.Еритематозне и еритемосквамозне дерматозе.Булозне дерматозе.Болести лојних жлезда.Болести знојних жлезда.Болести длаке и ноктију.Поремећаји пигментације и дисхромije.Аутоимуне болести везивног ткива.Болести коже услед поремећаја периферне циркулације.Дерматолошка онкологија(преканцерозе и тумори коже).Полно преносиве болести. Специфичности здравствене неге код наведених болести, укључујући полно преносиве болести.. <i>Практична настава</i> Основни принципи дерматолошке дијагностике. Допунске дијагностичке методе. Основни принципи дерматолошке терапије. Физикалне процедуре у дерматологији. Могућности хируршког лечења у дерматологији и специфичности здравствене неге у дерматохирургији. Терапијски поступци и здравствена нега болесника са инфективним дерматозама. Терапијски поступци и здравствена нега болесника са алергијским болестима. Терапијски поступци и здравствена нега болесника са булозним дерматозама.Терапијски поступци и здравствена нега болесника са болестима коже услед поремећаја периферне циркулације. Терапијски поступци и здравствена нега болесника са декубитусом. Терапијски поступци и здравствена нега болесника са полно преносивим болестима.			
Литература 1. Лалевић–Васић Б., Меденица Јб., Николић М., Дерматовенерологија са дерматовенеролошком пропеедвтиком, Савремена администрација, Београд, 2008. 2. Паравина М, Спалевић Јб, Станојевић М, Тиодоровић Ј, Бинић И, Јовановић Д. Дерматовенерологија, Галаксија. Ниш, 2010.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 3	Вежбе: 2	Други облици наставе:	
Студијски истраживачки рад:			
Методе извођења наставе Предавања, вежбе (уводне вежбе се реализују у кабинетима школе; остале у наставној бази), консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	50
практична настава	10	усмени испт	
колоквијум-и	20		
семинар-и	10		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво			
Назив предмета: Здравствена нега старих			
Наставник: др сци. мед. Сунчица Ивановић, виши предавач			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Нема услова за пријављивање и слушање предмета			
Циљ предмета: подстаћи студенте да стичу фундаментална знања о најчешћим здравственим проблемима старих и усвоје вештине о специфичностима здравствене неге старих. Оспособљавање студената за холистички приступ и процес здравствене неге старих.			
Исход предмета: Оспособљеност студената да самостално или као чланови тима узму учешће у подршци и збрињавању старих лица. Стечена потребна знања и вештине за реализацију промотивних, превентивних, куративних и рехабилитационих мера код старих у кућним условима, здравственим и установама социјалне заштите.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Увод у здравствену негу старих, основни појмови из подручија геријатрије и геронтологије; Специфичности здравствене неге популације старих, Национална стратегија старења; Демографски, биолошки, психо-социјални аспекти старења; Процес здравствене неге код најчешћих болести старих.; Физиололошке и патолошке промене старења; Мере здравствене заштите особа старијег животног доба на примарном, секундарном и терцијалном нивоу; Мере социјалне заштите особа старијег животног доба на примарном, секундарном и терцијалном нивоу; Медицинска и психосоцијална рехабилитација старих; Поступци процене, дијагностике, лечења и рехабилитације старих; Идентификовање потреба, способности и ризика старих и израда индивидуалног плана услуга; Процена основних животних навика, одређивање приоритета пружања подршке; Модели заштите старих (старење у породичном окружењу; старење у институционалном окружењу); Палијативна нега старих; Специфичности комуникације са старим особама, развијање позитивног става о старости и старењу; Активно старење на индивидуалном нивоу и на нивоу окружења и заједнице и квалитет живота старих <i>Практична настава:</i> Упознавање студената са наставним базама и специфичностима здравствене неге популације старих; Процена физичких потреба, одређивање приоритета и пружање геријатријске здравствене неге; Процена психичких потреба, одређивање приоритета и пружање геријатријске здравствене неге; Процена социјалних потреба, одређивање приоритета и пружање геријатријске здравствене неге; Процена здравствених потреба, примена геријатријске здравствене неге на примарном, секундарном и терцијалном нивоу здравствене заштите; Примена процеса здравствене неге код најчешћих болести старих; Организација ванинституционалне и институционалне подршке старима; Процена животних навика, идентификација и одређивање приоритета задовољавања животних потреба; Процена интересовања старих и план организације слободног времена; Процена ситуације хендикеп на индивидуалном нивоу и на нивоу окружења и заједнице и програми подршке; План ране рехабилитације у кућним условима, значај физичке активности; Међупрофесионална сарадња у процесу дијагностике, лечења и неге старих као и вођење сестринске и медицинске документације и руковођење тимом здравствене неге.			
Литература: Уџбеник: 1. Шаренац Д. <i>Здравствена нега старих</i> , Лицеј, Београд, 2009; 2. Урошевић, Ј. <i>Здравствена нега старих</i> сепарати/изводи са предавања (уџбеник у припреми), Академија васпитачко-медицинских струковних студија Одсек-Ћуприја, 2019; Додатна литература: 3. Вукадинов Ј. <i>Геријатрија и нега старих особа</i> , Универзитет у Новом Саду, Медицински факултет, Нови Сад, 2006; 4. <i>Četiri stupnja gerijatrijske zdravstvene njege</i> . Zagreb: Centar za gerontologiju Zavoda za javno zdravstvo „Andrija Štampar“, 2011; 5. Ken Hear. <i>Комуникација са старима</i> . Дом старих Грабовац-Рисан и Cathinka Guldberg-senteret, Црна гора и Норвешка, (2006); 6. Влада Републике Србије, <i>Национална стратегија о старењу</i> („Службени гласник РС", бр. 55/05 и 71/05), 2006.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	Практична настава: 2
Методе извођења наставе Предавања, интерактивна настава, консултације, вежбе, метода ПБЛ, практични рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
активност у току предавања	10	писмени испит	

практична настава	10	усмени испит	60
колоквијум-и	10		
практични рад	10		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво			
Назив предмета: Интегративна здравствена и социјална заштита			
Наставник: др Сања Трговчевић, професор струковних студија, др Јадранка Урошевић, професор струковних студија			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета: Упознавање студената са историјатом, савременим системским приступом, карактеристикама и перспективама међународне, али и посебностима домаће здравствене и социјалне заштите у интегрисаном приступу			
Исход предмета: Стицање и усвајање знања о интегрисаном приступу, јавним политикама и субјектима система здравствене и социјалне заштите становништва Србије; о интеракцији социо-економских и демографских детерминанти са природним и урбаним окружењем; о узајамним утицајима и међународним оквирима здравствене и социјалне заштите			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основни појмови здравствене и социјалне културе; здравствена и социјална заштита кроз време; ОУН, WHO и циљеви одрживог развоја; јавне политике социјалне и здравствене заштите у систему јавне власти у Републици Србији; субјекти; демографија; животна средина и здравље; социо-економске детерминанте система; фактори ризика; здравствена безбедност; безбедност хране и болести преносиве храном; незаразне и заразне болести; климатске промене, зоонозе и вектори; наука и образовање; управљање људским ресурсима; медицина рада; безбедност и здравље на раду; особе са инвалидитетом; репродуктивно здравље; жене, деца, омладина, стари; геронтолошко и палијативно збрињавање; смањење сиромаштва; социјална инклузија; Роми и миграције; маргинализоване групе; насиље-злостављање и занемаривање; систем обавезног здравственог и социјалног осигурања; Е-Здравље; ЦРОСО; фармаколошка заштита ; АЛИМС; едукација становништва, медији и социјалне мреже; Будућност и персонализација медицине <i>Практична настава</i> : улога медицинске сестре у подизању опште и здравствене културе, политике социјалне и здравствене заштите; улога медицинске сестре у очувању и унапређењу животне средине; интегративни приступ хроничним незаразним болестима; превенција и контрола; спровођење, праћење и евалуација; интегративни приступ стоматолошкој заштити менталном здрављу; болестима зависности; злостављање и занемаривање; стање социјалне потребе; маргинализоване групе; НВО и удружења.			
Литература: 1. Репродукција, маргиналност, ризик , Бојан Жикић, 2017 Српски генеалошки центар 2. Социјална медицина и медицинска екологија, Момир Јањић и сар.; 2016 ВМШСС Милутин Миланковић 3. Социјална екологија , Данило Ж. Марковић; 2015, Завод заучбенике и наставна средства 4. Социјална медицина , Снежана Симић, 2012. МФ Београд, Libri MEDICORUM			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	Практична настава: 2
Методе извођења наставе Предавања, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
активност у току предавања	10	писмени испит или	30
практична настава	20	усмени испит	
колоквијум	20		
семинари	20		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво			
Назив предмета: Заштита менталног здравља			
Наставник: др сци.мед. Горан Голубовић, професор струковних студија			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета: Упознавање студената са свим областима заштите и унапређења менталног здравља у различитим доменима: душевно здравље мајке и детета, развојно доба, породица и брак, васпитање и образовање, телесна инвалидност и болест, проблеми старења, зависничка популација – алкохолизам и наркоманија, организациона и кадровска питања итд. Важан аспект овога предмета јесте јачање свести о друштвеној одговорности здравствених радника свих профила по питању превенције менталних поремећаја и абнормалности, као и унапређења душевног благостања микро- и макросоцијалне средине.			
Исход предмета: Студент је у стању да схвати место и значај душевне хигијене у свеобухватном систему здравствене заштите, да разуме важност тимске сарадње у овој области, те да у пракси препозна ризике који угрожавају менталну стабилност појединца и заједнице. У складу са тим, студент је припремљен за суочавање са недаћама живота у најширем значењу те речи, а посебно са професионалним стресом који је редовни пратилац здравствене делатности. Познавајући фундаменталне принципе ментално-хигијенског приступа, тј. заштите и унапређења душевног здравља будући здравствени радник биће компетентан да саветодавно превентивно делује у свом окужењу, те да уклања извесне, лакше сметње психичког функционисања код пацијената и других клијената са којима улази у комуникацију.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Основни принципи и подручја деловања заштите и унапређења менталног здравља; 2. Основна начела психодинамског и социодинамског приступа у менталној хигијени; 3. Утицај спољашњег изгледа на личност – гојазност, неухрањеност, нападна висина, патуљаст раст, телесни деформитети и др; 4. Ментално-хигијенски значај породичне констелације; 5. Утицај опште-друштвених фактора на душевно здравље, значај професије, посла и професионалног стреса; 6. Васпитавање и васпитне грешке – попустљивост, мажење, ауторитарност, зановетање, непослушност, пркос и кажњавање; 7. Развојне сметње и њихово превенирање: нервозна анорексија, гојазност, неуротско повраћање, хабитуална опстипација, сметње спавања, ноћно умокравање, сметње у говору, дисциплински и понашајни проблеми, психосоматска испољавања; 8. Проблеми личности васпитача – неуротичност, несигурност, сујета и песимизам; 9. Попуштање у школи и проблеми пубертета и адолесценције; 10. Ментално-хигијенски приступ сексуалном животу, полне настраности и њихова профилакса; 11. Избор брачног партнера, брачне дисфункције (искључиво другарски, прорачунати, страствени, антагонистички, мекани, тврди и празни брак) и развод брака; 12. Неуротични карактер – инфантилизам, телесне манифестације неуротичности, хипохондрија, присилни феномени, анксиозне сметње и страхови, празноверје и поводљивост, хистрионичке манифестације и друго; 13. Превенција зависности од алкохола и дрога; 14. Спречавање социјално-девијантних појава (проституција, скитничење, просјачење, секте и култови) и криминалитета; 15. Психотерапијски принципи заштите и унапређења менталног здравља и њихова примена у раду саветовалишта. <i>Практична настава</i> прати наставне јединице теоријске наставе и обавља се кроз израду семинара и подстицање дискусије студената на одговарајуће ментално-хигијенске теме. Посебан нагласак се ставља на развој критичког мишљења у овој области и појачање перцепције за дејство фактора који угрожавају душевно здравље појединаца и функционалност друштвених група. У практичној настави користиће се анализа стварних примера из рада саветовалишта за промоцију менталног здравља и других одговарајућих институција.			
Литература: 1. Беденић М. <i>Душевна хигијена</i> . Медицинска књига, Београд-Загреб, 1964. 2. Брајша П., Озимец С. <i>Медицинска психологија и ментална хигијена</i> . Медицинска књига, Београд-Загреб, 1990.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава:3	Практична настава: 2
Методе извођења наставе Предавања, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
активност у току предавања	10	писмени испит	-
Активности у практичној настави	10	усмени испит	60
колоквијум	10		
семинар	10		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра		
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво		
Назив предмета: Здравствена нега у психијатрији		
Наставник: др сци.мед. Горан Голубовић, професор струковних студија, спец.др мед Бранислав Стојановић, предавач ван радног односа		
Статус предмета: Обавезни		
Број ЕСПБ: 4		
Услов: Положен испит из <i>Психијатрије</i>		
Циљ предмета: Упознавање студената са специфичностима здравствене неге у свим доменима клиничке психијатрије. Слушајући теоријске садржаје и увежбавајући практичне процедуре и технике, студент бива оспособљен за конкретну примену одговарајућих сестринских дијагностичко-терапијских процедура и техника, као и за тимски рад, без кога је немогуће замислити функционисање било које савремено организоване психијатријске службе. Настава из овога предмета се базира на већ стеченим знањима из предмета који се баве општом здравственом негом, као и садржајима обухваћеним предметом <i>Психијатрија</i>.		
Исход предмета: Студент је у потпуности упознат са организацијом заштите менталног здравља на свим нивоима – примарном, секундарном и трецијарном. Даље, разуме значај тимског рада и познаје специфичности функционисања психијатријске службе. Овладавањем наставних садржаја овога предмета, студент ће бити у стању да поставља сестринску дијагнозу и да практично спроводи здравствену негу хоспитализованих психијатријских болесника различитих категорија (депресивни, анксиозни, психотични, суицидни, органски измењени, зависници итд), као и узраста (одрасли, деца, старија популација). На послетку, успешним савладавањем предмета, будуће струковне медицинске сестре-техничари биће у стању да избегну грешке јатрогенизовања болесника, моћи ће да учествују у спровођењу биолошке и психосоцијалне терапије, као и да здравствено-васпитно делују не само на психијатријске пацијенте, већ и на њихову ужу и ширу околину.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Начела и специфичности здравствене неге у психијатрији; 2. Организација психијатријске службе; 3. Медицинска документација у спровођењу неге психијатријских болесника 4. Посебности рада у психијатријској служби: професионална тајна, разлози за хоспитализацију, реакције болесника при хоспитализацији, психијатријска визита, тимски приступ, отпуст психијатријског болесника 5. Посете, дневни изласци и терапијски викенд; 6. Сестринска дијагноза у психијатрији – емоционалне сметње, суицидално понашање, страх и анксиозност, социјална изолација болесника, агресивност, туга, смањена способност старања о себи и лична неефикасност; утврђивање потреба пацијената за негом, израда плана здравствене неге и евалуација предузетих процедура; 7. Здравствена нега болесника са поремећајима расположења; 8. Здравствена нега психотичних пацијената; 9. Мере за спречавање самоповређивања, повређивања и суицидности; 10. Спречавање и сузбијање интрахоспиталних инфекција у психијатријском одељењу; 11. Здравствена нега болесника са поремећајима исхране; 12. Хигијена спавања у условима психијатријске хоспитализације; 13. Биолошка терапија у раду психијатријске сестре-техничара са посебним освртом на психофармакотерапију (упознавање са индикационим подручјима и нузевектима антипсихотика, анксиолитика, антидепресива и др. медикамената који се користе у психијатрији), правила 5П и 3П; 14. Психотерапија и социотерапија у раду медицинске сестре-техничара, здравствено-васпитни рад и јатрогенизација; 15. Здравствена нега у геронтопсихијатрији и педопсихијатрији. <i>Практична настава</i> прати наставне јединице теоријске наставе и обавља се у Психијатријском одељењу Опште болнице у Њуприји. Студент се упознаје са организацијом одељења, пријемом болесника, постављањем сестринске дијагнозе и спровођењем специфичних процедура неге по категоријама (нозолошким ентитетима) и узрасту пацијената. Поред тога, учествује у тимском раду, давању медикације, психо- и социотерапијским поступцима, нарочито у раду Терапијске заједнице и састанцима тима. Упознаје се са здравствено-васпитним радом и свим другим релевантним темама за негу ове категорије болесника и помоћи њиховим породицама.		
Литература: 1. Голубовић Г. З., Савић С., Алексопулос Х. <i>Психијатрија са здравственом негом</i>. Научна, Београд, (у штампи). 2. Кекуш Д. <i>Психијатрија са негом: практикум (за студенте више медицинске школе)</i>. Београд, 2004.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 3	Практична настава: 2
Методе извођења наставе: Предавања, вежбе (уводне вежбе се реализују у кабинетима школе; остале у наставној бази), консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит		
Оцена знања (максимални број поена 100)		

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
активност у току предавања	10	писмени испит	-
Активност у практичној настави	10	усмени испит	60
колоквијум	20		
семинар	-		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво			
Назив предмета: Примарна здравствена заштитита са здравственом негом			
Наставник: др Јадранка Урошевић, професор струковних студија			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Положен испит предмета Здравствено васпитање			
Циљ предмета: да студенти усвоје знања и вештине јавно здравствених појмова и изазова на примарном, секундарном и терцијалном нивоу здравствене заштите. Да се студенти оспособе да самостално и у тиму планирају и реализују сестринске интервенције у раду са појединцем, породицом, заједницом.			
Исход предмета: Студенти поседују знања и вештине за рад на промоцији здравља и превенцију болести. Оспособљеност за рад са здравом и болесном популацијом у заједници, образовним и здравственим установама.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Увод у предмет, општи појмови и дефиниције здравствене неге у примарној здравственој заштити; Промоција здравља, нивои превенције, превентивне и куративне активности и интервенције у примарној здравственој заштити; Стратегија јавног здравља Републике Србије; Установе за спровођење здравствене неге у систему примарне здравствене заштите; Рад струковне медицинске сестре у службама Дома здравља; Здравствена нега деце, особа генеративног доба, старих особа, вулнерабилних група становништва и промоција здравља, спречавање и сузбијање болести у примарној здравственој заштити; Здравствена нега у поливалентној патронажној заштити (развој и програмске активности патронажне службе, активности на унапређењу рада поливалентне патронажне службе, садржај рада сестре и патронажна посета; Иновативни приступ у патронажној служби; Здравствена нега у кући; Организација здравствено-промотивних активности локалној заједници кроз активно учешће у животу и раду заједнице, путем здравствено васпитног рада (индивидуални и групни) промоције здравља појединца, породице групе и заједнице (кампање и акције за здравље зајднице у обданишту, школи, радној организацији); Процес здравствене неге у примарној здравственој заштити; Здравствена нега у заједници, планирање и имплементација кампање за промоцију здравља у заједници у складу са Календаром здравља; Организација хуманитарних и невладиних организацијаод значаја за квалитет живота појединца. <i>Практична настава:</i> Упознавање студента са организацијом рада и специфичностима здравствене неге у општој медицини, гинеколошкој, педијатријској, патронажној и служби кућног лечења дома здравља. Учешће струковне медицинске сестре у пријему пацијената, тријажи и збрињавању пацијента у примарној здравственој заштити. Процес здравствене неге у примарној здравственој заштити детета, трудница и жена генеративног доба, здравственој заштити старих, превенцији масовних незаразних болести и превенцији болести зависности. Самостални и тимски рад у утврђивању здравственог стања становништва у заједници, идентификацији ризико-фактора и подучавање о очувању здравља појединца, породице и заједнице.			
Литература: Уџбеник: 1. Кекуш Д. <i>Здравствена нега у примарној здравственој заштити</i> , ВЗШ, Београд, 2015 2. Урошевић, Ј.: <i>Здравствена нега у примарној здравственој заштити, сепарати/изводи са предавања</i> (уџбеник у припреми), Академија васпитачко-медицинских струковних студија Одсек-Ћуприја, 2019; Додатна литература: 1. Тијанић М, Ђурановић Д, Рудић Р, Миловић Љ. <i>Здравствена нега и савремено сестринство</i> . Научна КМД Београд, 2010; 2. Институт за Јавно здравље Војводине, <i>Приручник за патронажне сестре за превентивни рад са одраслим становништвом</i> , Нови Сад, 2009.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	Практична настава: 3
Методе извођења наставе Предавања, интерактивна настава, метода ПБЛ, консултације, вежбе, практични рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	60
колоквијум-и	10		
практични рад	10		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво
Назив предмета: Палијативно збрињавање
Наставник: др сци. мед. Миле Деспотовић, професор струковних студија, др Горан Голубовић, професор струковних студија, др сци.мед. Момир Јовановић, професор струковних студија
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 4
Услов: Нема
Циљ предмета: Упознавање студената са филозофијом и праксом палијативног збрињавања, развој теоријских знања и вештина и ставова потребних за делотворно и емпатијско пружање услуга палијативног збрињавања. Стицање знања и вештина неопходних за разумевање, дефинисање и задовољавање потреба корисника палијативног збрињавања. Оспособљавање студената за тимски рад у палијативном збрињавању са посебним освртом на палијативну негу и компетенције медицинских сестара у тиму.
Исход предмета: Студенти ће разумети холистички приступ у палијативном збрињавању, посебно улогу медицинске сестре као носиоца палијативне неге и провајдера у палијативном збрињавању. Моћи ће да - ускладе збрињавање са индивидуалним потребама, жељама и вредностима сваког пацијента и његове породице - препознају знаке и симптоме и партиципирати у њиховој контроли и унапређењу квалитета живота палијативног пацијента његове породице - демонстрирају добре вештине комуникације, спремност да дискутују о етичким дилемама, способност рада у тиму, што доприноси унапређењу квалитета збрињавања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам и дефиниција палијативног збрињавања. Филозофија палијативног збрињавања. Принципи палијативног збрињавања. Историјски развој палијативног збрињавања у свету и код нас. Место палијативног збрињавања у оквирима јавног здравља. Организација палијативног збрињавања у свету. Организација палијативног збрињавања у Србији. Тимски приступ. Специфичности палијативног збрињавања деце. Стратегије палијативног збрињавања. Палијативна нега и место и улога медицинске сестре у палијативном збрињавању. Контрола бола и других симптома. Бол, класификација, процена бола, лечење, фармаколошке и нефармаколошке методе лечења бола. Сестинске интервенције у контроли бола. Принципи контроле симптома. Кашаљ, диспнеа, стридор, ране и кожа. Улога медицинске сестре у контроли гастроинтестиналних, неуролошких, психолошких/психијатријских и уролошких симптома. Исхрана палијативног пацијента. Хитна стања у палијативном збрињавању. Збрињавање у последњим часовима живота. Психосоцијални и духовни аспекти. Теорија Елизабет Киблер Рос. Комуникација у палијативном збрињавању. Саопштавање лоших вести у палијативном збрињавању. Едукација пацијената и породице. Стрес и синдром сагоревања. Туга и жалост. Еутаназија и асистирано самоубиство. Донирање органа и значај донорства. Епичке дилеме и правна питања у палијативном збрињавању. <i>Практична настава :</i> Упознавање студената са наставном базом; практични приказ организације палијативног збрињавања и палијативне неге; тимски рад и место медицинске сестре у тиму за палијативно збрињавање; сестринска процена животних навика и потреба пацијената и породице; процес здравствене неге код процена у палијативном збрињавању упознавање са протоколом едукације у пракси; планирање обима здравствене неге; контрола виталних функција; контрола излучевина; контрола симптома и сестринске интервенције у контроли симптома; апликација лекова болесницима; нежељени ефекти третмана; примена здравствене неге у хитним стањима; специфичности сестринских интервенција у палијативној нези деце; комуникација са пацијентом током лечења и у палијативном збрињавању; саопштавање лоших вести; принципи правилне исхране; рехабилитација; специфичности сестринских интервенција у терминалној фази болести. Контрола стреса и синдром сагоревања. . Постављање дијагнозе за потребе сестринства. Вођење документације.. Задаци струковне медицинске сестре у едукацији пацијената и чланова породице. Учешће струковне медицинске сестре у истраживањима у палијативном збрињавању.
Литература: 1. Бошковић С. Здравствена нега у онкологији. Висока здравствена школа струковних студија у Београду, 2012. 2. Јовановић Д. и сар. Основи онкологије и палијативна нега онколошких болесника. Универзитет у Новом Саду, Медицински факултет, 2008 3. Downing J, Милићевић Н. Палијативна медицина. Европска Унија, 2012.

Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	Практична настава: 2
Методe извођења наставе			
Предавања, вежбе (уводне вежбе се реализују у кабинетима школе; остале у наставној бази), консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	20	усмени испит	30
колоквијум-и	20		
Практичан рад	20		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво			
Назив предмета: Комплементарна и традиционална медицина			
Наставник: др сци.мед. Горан. Голубовић, професор струковних студија			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 2			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета: Упознавање студената са најважнијим областима комплементарне и традиционалне медицине, које се у све већој мери укључују у модел интегративне здравствене заштите, не само у високо-развијеним земљама Запада, већ и у нашој средини. Будућа струковна медицинска сестра-техничар треба да познаје реалну корист од ових алтернативних модалитета дијагностике и терапије, али и њихове стварне лимите у ефективној клиничкој пракси. Афирмација проверених емпиријских сазнања комплементарне медицине води ка стварању интегративних модела, у којима западна, школска медицина само може још више да добије на значају, имајући прилику да се самокритички осврне и на властита ограничења. Избалансиран приступ тако елиминира дилетантство и надрилекарство, које је још увек присутно управо захваљујући недостатку научног изучавања комплементарних и традиционалних метода лечења.			
Исход предмета: Студент на нивоу опште теоријске информисаности упознаје холистичку филозофију природне медицине, као и поједине њене модалитете – хербализам, хомеопатију, дијетотерапије, мануелне традиционалне третмане, древну кинеску медицину и савремену акупунктурологију, релаксационе технике, примену суплемената и неке друге, мање познате методе. Поред тога, критички процењује значај сваког од ових приступа и интегративно сагледава користи примене одређених комплементарних и традиционалних третмана у моделу свеобухватне здравствене заштите.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Холистичка филозофија и етика природне медицине; 2. Принципи традиционалне кинеске медицине и источњачке дијагностике, физиологија и патофизиологија виталних и екстра органа и теорија пет елемената; 3. Меридијани и њихове акупунктурне тачке (канал плућа, дебелог црева, слезине и панкреаса, желуца, срца, танког црева, мокраћне бешике, бубрега, јетре, жучне кесе, перикарда, троструког грејача, управљача и суд концепције); 4. Индикационо подручје акупунктуре, акупресуре, електроакупресуре и сродних метода лечења, техника стимулације аку-тачака и рефлексних зона и емпиријска верификација у акупунктурологији; 5. Хомеопатија (класична и клиничка) и примена Бахових капи; 6. Дијетотерапије: вегетаријанство, веганство, макробиотика, гладовање и циљане дијете; 7. Мегавитамина терапија и третман суплементима; 8. Релаксационе терапије и култура свести: јога, трансцендентална медитација, биофидбек, хипнотерапија, аутогени тренинг и прогресивна мишићна релаксација; 9. Мануелне терапије – хиропрактика, остеопатија, Александерова техника и холистичка масажа; 10. Основна начела ајурведске медицине; 11. Буђење осећајности: хромотерапија и ароматерапија; 12. Антропозофска медицина, радионика и радиестезија; 13. Хемоскенирање у тамном пољу – анализа живе капи крви; 14. Квантномедицинска дијагностика и квантно лечење; 15. Емпиријска верификација комплементарне и традиционалне медицине – предности и ограничења алтернативних модалитета дијагностике и лечења; 16. Интеграција комплементарне, традиционалне и школске (западњачке) медицине у модел свеобухватне здравствене заштите.			
Литература: 1. Стамболовић В., Шешић Н., Шилић Р., Чичић Б. <i>Алтернативна медицина</i>. Београд, 1988. 2. Голубовић Г. З., Лукић С. <i>Електроакупресура и сродне методе у психосоматској медицини</i>. Грађанска читаоница <i>Европа</i>, Бор, 2015.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	Практична настава: 0
Методе извођења наставе			
Предавања, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
активност у току предавања	10	писмени испит	-
практична настава	-	усмени испит	60
колоквијум	20		
семинар	10		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво
Назив предмета: Кућна нега
Наставник: др сци мед Александар Алексић, професор струковних студија, спец. др мед Немања Ненезић, предавач
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Нема услова
Циљ предмета: Циљ овог предмета је упознати студенте с основним појмовима теоретске и практичне примене ове медицинске дисциплине у њиховом будућем раду. Стицање знања и вештина за рад са здравим и болесним појединцем и породицом у кућним условима; оспособљавање за комуникацију са породицом и преношење знања пацијенту и члановима породице у кући. Задатак наставе је да студент усвоји знања и вештине неопходне за рад у кућном лечењу. Специфични циљ наставе је да студент сажме претходно стечена знања и вештине, те да их примени у решавању проблема пацијента које збрињава у кућним условима.
Исход предмета: Студент ће бити оспособљен да у пракси свакодневно, пацијенту пружи основне информације о ризико факторима за одређене нозолошке групе, предложи хигијенско-дијететски режим пацијенту, укаже на превенцију фактора ризика. Такође ће бити оспособљен да примјењује знања неопходна за сагледавање пацијентовог стања, сагледавање основних лабораторијских анализа, познавање најчешће прописиваних лекова и њихових доза. Кроз вежбе са пацијентима, студенти ће научити како да успоставе одговарајући однос са пацијентима. Студент ће такође бити оспособљен да примени специфичне поступке здравствене неге у кућним условима што подразумева терапију и збрињавање болесника у кућним условима и породици и едукацију његове породице.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Увод у кућну негу, општи проблеми. Организација рада кућне неге. Кућна нега у систему здравствене и социјалне заштите. Значај кућне неге. Основни принципи кућне неге. Задаци кућне неге. Аспекти кућне неге. Медицинска документација кућне неге. Мониторинг виталних функција у кућним условима, симптоми и знаци болести. Фактори ризика за настанак болести, превенција болести, превенција ризика за настанак болести. Принципи правилне исхране. Вештина комуникације у кућним условима. Процена стања и потреба пацијената у кућној нези. Праћење стања пацијента и породице. Безбедност и превенција повреда у кућним условима. Примена и чување лекова. Лекови, апликација и подела лекова. Ограничено покретни и непокретни пацијенти и компликације код истих. Здравствено-васпитни рад са оболелима и њиховом породицом. Кућно лечење интернистичких пацијената. Специфичност кућне неге педијатријског болесника; специфичности кућне неге старих и инвалидних особа; специфичности кућне неге онколошких болесника. Палијативна нега у кући. Здравствена нега у кући – фактори који утичу на развој и значај здравствене неге у кући. Будућност кућног лечења – менаџери и доктори примарне здравствене заштите (савремени светски модели) Потреба за обуком медицинских сестара за одржавање едукативних семинара кућне неге у систему здравствене неге у кући. <i>Практична настава :</i> Упознавање студената са наставном базом. Организација кућне неге; Едукација појединца и породице за негу у кући. Комуникација са појединцем и породицом. Практична процена стања и потреба корисника. Посматрање у кућним условима. Контрола примене и чувања лекова. Идентификација знакова и симптома оболелих. Процена животних навика; упознавање са протоколом едукације у пракси; планирање обима здравствене неге; контрола виталних функција; контрола излучевина; апликација лекова болесницима; нежељени ефекти третмана; примена здравствене неге у хитним стањима; Комуникација са пацијентом током лечења и у палијативном збрињавању; саопштавање лоших вести; принципи правилне исхране; рехабилитација; специфичности сестринских интервенција пацијената у терминалној фази болести. Опрема и садржај рада медицинске сестре и техничара, патронажне службе и кућном лечењу, терапијске процедуре медицинске сестре и техничара и демонстрација знања и вештина у амбуланти и на терену а у циљу стицања организационих способности сестре менаџера.. Специфичности кућне неге педијатријског болесника; специфичности кућне неге старих и инвалидних особа; специфичности кућне неге онколошких болесника. Палијативна нега у кући.
Литература: 1. Јовановић Д. и сар.: “Основи онкологије и палијативна нега онколошких болесника”: Универзитет у Новом Саду, Медицински факултет, 2008 2. Иван Копитовић, Интерна медицина за студенте здравствене неге. Универзитет у Новом Саду, 2010

Саду, Медицински факултет. Нови Сад 2015

3. Милена Тијанић, Десанка Ђурановић, Ратомирка Рудић, Љиљана Миловић, Здравствена нега и савремено сестринство, Научна КМД, Београд, 2010.
4. Eduard Vrdoljak, Ingrid Belac, Zvonko Kusić, Damir Gugić, Antonio Juretić. Klinička onkologija 3, obnovljeno i izmijenjeno izdanje. Izdavač Medicinska naklada, 2018
5. Anthony Fauci, Eugene Braunwald, Dennis Kasper. Harrisonov priručnik interne medicine. Data Status. 2016
6. Бошковић С. Здравствена нега у онкологији: Висока медицинска школа струковних студија у Београду, 2012
7. Žigić Dane, Ivanković, Dragoljub Popović, Jelica Lapčević, Mirjana Šukriev, Ljubin Kovačeva, Katerina Stanković. Opšta medicina - porodična medicina. Sekcija opšte medicine Srpskog lekarskog društva, Beograd 2006.
8. Kekuš Divna. Zdravstvena nega u preventivnoj zdravstvenoj zaštiti. Viša medicinska škola, Čuprija 2005
9. Jaffe RN MS, Marie; Skidmore-Roth RN MSN NP, Linda. Home Health Nursing: Assessment and Care Planning. Published by Mosby, 1997
10. Modly, Doris M., Fitzpatrick, Joyce J., Zanotti, Renzo. Home Care Nursing Services: International Lessons. Published by Springer Publishing Company, 1997
11. Marilyn D. Harris. Handbook of Home Health Care Administration. Jones & Bartlett Learning; 6 edition. 2015
12. McWhinney IR, Freeman T. Textbook of Family Medicine, Oxford University Press, 2009.

Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	Практична настава: 2
Методе извођења наставе			
Предавања, вежбе (уводне вежбе се реализују у кабинетима школе; остале у наставној бази), консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	40
колоквијум-и	20		
практичан рад	20		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра		
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво		
Назив предмета: Мултидисциплинарна интензивна нега		
Наставник: спец. др мед. Тијана Јончић, предавач		
Статус предмета: изборни		
Број ЕСПБ: 6		
Услов:		
Циљ предмета: Стицање теоријских и практичних (спретност, снажљивост) стручних знања у области интензивне здравствене неге и оспособљавање да стечена знања примене у реалном окружењу. Развој критичког мишљења и самосталности у спровођењу здравствене неге, као и развој способности за тимски рад у интензивној здравственој нези.		
Исход предмета: Студент ће знати да опише клиничка стања у којима је потребно спроводити мултидисциплинарну интензивну здравствену негу. Студент ће стећи неопходна знања и вештине у области здравствене неге критично оболелог/повређеног пацијента, као и способност да пренесе усвојена знања и вештине.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Интензивно лечење и интензивна здравствена нега, појам и дефиниција - мултидисциплинарни приступ. Јединица интензивне здравствене неге. Ваздушни пут (airway), дисање, циркулација: процена адекватности, вентилаторна и циркулаторна потпора. Процена стања критично оболелог/повређеног. Кардиоциркулаторни застој, постреанимационо болест, мождана смрт. Специфичности здравствене неге пацијента са акутним циркулаторним поремећајима. Специфичности здравствене неге пацијента са акутним поремећајима респираторног система. Специфичности здравствене неге пацијента са поремећајима централног нервног система. Специфичности здравствене неге пацијента са акутним поремећајима бубрежне функције. Специфичности здравствене неге пацијента са акутним поремећајима ендокрине функције. Специфичности интензивне здравствене неге код траума и опекотина. Специфичности интензивне здравствене неге у гастроентерологији. Специфичности интензивне здравствене неге у акутним тровањима. Специфичности интензивне здравствене неге у педијатрији. Акутна обољења у гинекологији и акушерству. Акутна психијатријска обољења. Рехабилитациони поступци у јединици интензивне здравствене неге.		
<i>Практична настава :</i> Упознавање са јединицом интензивне здравствене неге - клинички рад са болесником, праћење, интензивно лечење и нега. Принципи прехоспиталне неге ургентног пацијента. Кардиопулмонална реанимација - пракрични приказ. Основе волуменске супституционе терапије пракрични приказ. Сестринске интервенције при примени лекова у потпори виталних функција. Електрична дефибрилација и кардиоверзија. Специфичне мере интензивне здравствене неге пацијента са акутним поремећајима респираторног система. Специфичне мере интензивне здравствене неге пацијента са акутним поремећајима кардијалне функције. Специфичне мере интензивне здравствене неге пацијента са акутним поремећајима централног нервног система. Специфичне мере интензивне здравствене неге пацијента са акутним поремећајима бубрежне функције. Специфичне мере интензивне здравствене неге пацијента са акутним поремећајима ендокрине функције. Специфичне мере интензивне здравствене неге трауматизованог и опеченог пацијента. Специфичне мере интензивне здравствене неге код гастроентеролошког боленика. Специфичне мере интензивне здравствене неге код тровања. Специфичне мере интензивне здравствене неге за гинеколошког пацијента, трудницу, породиљу. Приступ ургентном психијатријском пацијенту. Специфичне мере интензивне здравствене неге педијатријском пацијенту. Партиципација медицинске сестре у рехабилитационим поступцима у интензивној здравственој нези.		
Литература: Уџбеник: 1. Раско Степановић и група аутора, Педијатрија, уџбеник за студенте медицине, Савремена администрација, Београд 2001. год. 2. Марко Јукић и група аутора, Интензивна медицина, уџбеник, Медицинска наклада, Загреб 2008. год. 3. Драган Вучовић, Интензивна терапија, уџбеник, Графопан, Београд 2016. год. 4. Paul L.Marino, The Icu Book 4e Int ed (International Edition), LWW Lippincott Williams and Wilkins, 2013. 5. Невена Калезић и сарадници, Иницијални третман ургентних стања у медицини (2 измењено и допуњено издање), Медицински факултет Београд, 2016. год.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 3	Практична настава: 2

Методе извођења наставе Предавања, вежбе (уводне вежбе се реализују у кабинетима школе; остале у наставној бази), консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	40
колоквијум-и	20		
Практичан рад	20		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра		
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво		
Назив предмета: Летња пракса I		
Наставник: Наставник задужен за Летњу праксу		
Статус предмета: обавезан		
Број ЕСПБ: 2		
Услов: Нема услова		
Циљ предмета: Примена у, кабинетским условима стечених знања и вештина у реалном окружењу.		
Исход предмета: Након завршене летње праксе студент ће бити оспособљен да дефинише и постави интересе пацијента и популације у центар интерпрофесионалне здравствене неге, развије однос заснован на поверењу са пацијентом, породицом и осталим члановима тима, користи невербалне и вербалне комуникацијске технике у свом раду, користи знање, вештине и способности свих чланова тима здравственог тима како би обезбедио квалитетну услугу корисницима, спроведе здравствену негу по процесу.		
Садржај предмета <i>Практична настава :</i> Специфичности комуникације у здравственој нези појединца, породице и заједнице. Вештине комуникације у прикупљању података, дефинисању проблема, постављању сестринских дијагноза, дефинисању циљева, планирању и имплементацији лекарских и сестринских планова у здравствену негу појединца, породице и заједнице. Спровђење сестринских интервенција по плановима здравствене неге. Евалуација процеса здравствене неге. Рад у тиму и принципи тимског рада. Етички принципи у здравственој нези. Студент је у обавези да одради Летњу праксу I у трајању од 240 часова у хоспиталним условима и води Дневник летње праксе.		
Литература: 1. Тијанић М и сар.Здравствена нега и савремено сестринство, Научна КМД, Београд, 2010. 2. Springhouse. Сестринске процедуре, Дата статус ДОО Београд, 2010		
Број часова активне наставе	Теоријска настава:	Практична настава:
Остали часови: 16		
Методе извођења наставе Консултације, вежбе у реалном окружењу, учење кроз методе животне демонстрације.		
Оцена знања описна оцена Довољан, добар, одличан		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра		
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво		
Назив предмета: Летња пракса 2		
Наставник:		
Статус предмета: обавезан		
Број ЕСПБ: 2		
Услов: Нема услова		
Циљ предмета: стручне праксе је да студент буде укључен активно и пасивно у процесе који се одвијају у здравственом сектору сходно његовим компетенцијама, а уз процену и асистенцију сарадника.		
Исход предмета: Студент ће бити оспособљен за: - тимски рад - поштовање хијерархије, препознавање своје улоге у тиму и преузимање одређеног броја задатака по процени сарадника, упознавање и ограничено учествовање у сложеним дијагностичким и терапијским процедурама, здравствено васпитни рад и циљане едукативне програме да их спроводи самостално или тимски.		
Садржај предмета Тимска интеракција и дефинисање појединачне улоге у тиму; упознавање и лично учествовање у сложеним дијагностичким и терапијским процедурама; циљани едукативни програми и праћење хронично оболелих, задовољавање њихових потреба самостално или у колаборацији, Актуелни, потенцијални и колаборативни проблеми и партиципација у њиховом решавању; преузимање задатака по личној процени и процени ментора и сарадника; вођење документације; учешће на визитама. У референтним наставним базама студент ће кроз стручну праксу у (хируршким и интернистичким дисциплинама; хитно збрињавање угрожених болесника; социјалној заштити) да евалуира стечена знања и на основу критичког размишљања и етичких одлука да донесе исправан суд о својој професији и себи лично, а све кроз активности у које се максимално укључује. Студент је у обавези да одради Летњу праксу I у трајању од 225 часова на нивоу секундарне, односно терцијалне здравствене неге и води Дневник летње праксе.		
Литература: 1. Тијанић М и сар.Здравствена нега и савремено сестринство, Научна КМД, Београд, 2010. 2. Springhouse. Сестринске процедуре, Дата статус ДОО Београд, 2010		
Број часова активне наставе	Теоријска настава:	Практична настава:
Остали часови: 15		
Методе извођења наставе Консултације, вежбе у реалном окружењу, учење кроз методе животне демонстрације.		
Оцена знања описна оцена Довољан, добар, одличан		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра		
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво		
Назив предмета: Летња пракса 3		
Наставник: Наставник задужен за летњу праксу		
Статус предмета: обавезан		
Број ЕСПБ: 2		
Услов: Нема услова		
Циљ предмета: Циљ летње праксе је да студент буде укључен активно и пасивно у процесе који се одвијају у здравственом сектору сходно његовим компетенцијама, а уз процену и асистенцију сарадника на нивоу примарне здравствене заштите		
Исход предмета: Студент ће бити оспособљен за: - тимски рад - поштовање хијерархије, препознавање своје улоге у тиму на нивоу примарне здравствене заштите. Такође и оспособљен да партиципира у промотивним и превентивним активностима намењеним болесном и здравом човеку, породици и групи односно заједници; преузимање одређеног броја задатака по процени ментора и сарадника, партиципацију у интервенцијама на нивоу примарне здравствене заштите.		
Садржај предмета Упознавање студента са организацијом рада и специфичностима здравствене неге у општој медицини, гинеколошкој, педијатријској, патронажној и служби кућног лечења дома здравља. Учешће струковне медицинске сестре у пријему пацијената, тријажи и збрињавању пацијента у примарној здравственој заштити. Континуирана здравствена нега. Партиципација породице у здравственој нези. Едукација корисника здравствене неге за очување и унапређење здравља и квалитета живота. Студент је у обавези да одради Летњу праксу I у трајању од 135 часова на нивоу примарне здравствене заштите (Дом здравља) и води Дневник летње праксе.		
Литература: 1. Тијанић М и сар. Здравствена нега и савремено сестринство, Научна КМД, Београд, 2010. 2. Springhouse. Сестринске процедуре, Дата статус ДОО Београд, 2010		
Број часова активне наставе	Теоријска настава:	Практична настава:
Остали часови: 9		
Методе извођења наставе Консултације, вежбе у реалном окружењу, учење кроз методе животне демонстрације.		
Оцена знања описна оцена довољан, добар, одличан		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра		
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво		
Назив предмета: Предмет завршног рада		
Наставник: Ментор Завршног рада		
Статус предмета: обавезан		
Број ЕСПБ: 2		
Услов: Положени испити предвиђени планом и програмом и обављена стручна и летња пракса		
Циљ предмета: Прикупљење података, дефинисање проблема, постављање циљева. Оспособљавање студента за повезивање теорије и праксе у улози Струковне медицинске сестра		
Исход предмета: Студент ће бити оспособљен да прикупи непоходне информације, класификује их и на основу њих дефинише проблем који ће истражити и и на основу резултата донети одговарајуће закључке.		
Општи садржаји: У оквиру израде завршног рада студент бира ментора - предметног наставника у области за израду завршног рада које су дефинисане Елаборатом. Сагласност на избор ментора и теме даје Наставно-стручно веће Катедре за здравствену негу. Тему, односно Предмет завршног рада студент дефинише заједно са предметним наставником. Студент у договору са ментором може да се определи за истраживачки рад, приказ случаја или прегледни рад. Од стране Академије студент добија документацију и бива упућен у наставну базу где ће обавити истраживање и/или претраживање литературе у различитим базама података. Упут са називом теме потписује ментор. Студента у наставној бази прихвата сарадник из наставне базе. Све активности студент спроводи уз упутства и под контролом ментора и сарадника. Студент, ментор и сарадник поштују све домаће и међународне етичке принципе и правне норме у процесу истраживања. У оквиру Предмета завршног рада студент је у обавези да одради практичну наставу од 150 часова која је намењена за истраживачке активности, преглед документације и различитих база података. Практична настава се изводи у наставној бази и место извођења практичне наставе је уско повезано са предметом израде завршног рада. Након спроведене практичне наставе, студент ментору доноси документацију са извештајем, који је уписује у индекс.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава:	Практична настава:
Истраживачки рад: 10		
Садржај метода у истраживању: интервју, приказ случаја, анализа практичног рада на основу медицинске документације из области дијагностике и терапије, дијалог, асистенција, саветовање, □ здравствено васпитни рад, преглед литературе.		
Оцена знања		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво
Назив предмета: Стручна пракса 1
Наставник: Наставници задужени за стручну праксу
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 4
Услов:
Циљ предмета: Циљ стручне праксе је да студент буде укључен активно и пасивно у процесе који се одвијају у здравственом сектору сходно стеченим компетенцијама, а уз процену и асистенцију ментора стручне праксе у здравственој установи и сарадника. Циљ стручне праксе јесте да студентима обезбеди могућност примене теоријских знања и вештина стечена током прве године студија у области комуникације, основних принципа здравствене неге и исхране пацијената, етике, здравственоваспитних процеса и савремених здравственоинформационих система у реалном окружењу.
Исход предмета: Студент ће бити оспособљен за практичну примену комуникацијских знања и вештина у сестриској пракси, рад уз поштовање етичких принципа. Стећи ће знања и базичне вештине за рад у клиничко-болничкој пракси. Биће оспособљен за примену процеса здравствене неге у реалном окружењу уз дефинисање пацијентових проблема и задовољавање потреба оболелих и здравих корисника, разумеће значај савремених информационих технологија у здравственој нези. Студент ће бити оспособљен документовање и значај чувања документације..
Садржај предмета Препознавање различитих дисциплина; успостављање комуникације са пацијентом, члановима породице и члановима тима, познавање тимске интеракције за размишљање и дефинисање појединачне улоге у тиму; упознавање и лично учествовање у дијагностичким и терапијским процедурама; здравствено-васпитни рад, примена процеса здравствене неге: прикупљање и тријажа података, дефинисање проблема, постављање сестринских дијагноза, планирање неге, имплементација плана неге уз сталну евалуацију. Специфичности исхране. Примена информационих технологија у здравственој нези и њен значај за унапређење професије и квалитета пружене услуге. Стручна пракса се обавља на секундарном, односно терцијалном нивоу, у наставној бази Академије. Током I године студент обавља стручну праксу у трајању од 480 часова и стиче 4 ЕСПБ. Садржај стручне праксе је компатибилан са наставним садржајима следећих наставних предмета Увод у здравствену негу и савремено сестринство, Здравствена нега, Здравствено васпитање, Комуникације и етика у сестринству, Принципи исхране и дијететика, Информатика. Студент је у обавези да Стручну праксу документује Књижицом стручне праксе.
Укупно часова: 32
Методе извођења наставе Методе извођења су условљене проблемима и потребама у здравственом сектору, а струковна медицинска сестра најчешће користи: разговор □ интервју; здравствено васпитни рад; организација; □ припрема болничког материјала, услова за извођење дијагностичких, терапијских и рехабилитационих процедура и праћење истих; □ препознавање знака и симптома основне болести и адекватно пружање помоћи; □ континуитрани мониторинг; □ рад у оквиру важећих стандарда здравствене неге; □ правилно вођење документације
Оцена знања - описно оцењивање довољан, добар, одличан

Студијски програм: Струковна медицинска сестра
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво
Назив предмета: Стручна пракса 2
Наставник: Наставници задужени за стручну праксу
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: Нема услова
Циљ предмета: Циљ стручне праксе је да студент буде укључен активно и пасивно у процесе који се одвијају у здравственом сектору сходно његовим компетенцијама, а уз процену и асистенцију ментора стручне праксе у здравственој установи и сарадника. Циљ стручне праксе је стицање вештина неопходних за извођење специфичних дијагностичких и терапијских процедура у реалним условима, а у области здравствене неге заразног болесника, педијатриског болесника, гинеколошког и интернистичког болесника. Такође и стицање практичних знања у превенцији болести и контроли и елиминацији фактора ризика.
Исход предмета: Студент ће бити оспособљен за: - тимски рад - поштовање хијерархије, препознавање своје улоге у тиму и преузимање одређеног броја задатака по процени сарадника, упознавање и ограничено учествовање у специфичним дијагностичким и терапијским процедурама. Студент је оспособљен да примени процес здравствене неге; да планира здравствену негу код интернистичких болесника, организује, координира и спроводи планирану здравствену негу код заразних, педијатријских, гинеколошко-акушерских у интернистичких пацијената.. Кроз стручну праксу студент се оспособљава да теорисјко и ограничено практично знање прошири и интегрише у динамичне процесе који се одвијају на релацији здравствени радник – корисник.
Садржај предмета Специфичности организације и структуре здравствених тимова и тимова здравствене неге. Идентификација стања оболелих, планирање здравствене неге. Практична примена процеса здравствене неге за заразне, педијатријске, гинеколошко-акушерске и интернистичке болеснике. Специфичне сестринске интервенције у дијагностичким и терапијским процедурама контрола виталних функција, контрола излучивања, калаборација са другим члановима здравственог тима, аутономија и одговорност будућег професионалца у здравственом сектору. Евалуација стечених знања и вештина на основу критичког размишљања и етичких одлука у циљу доношења исправаног суда о својој професији и себи лично, а све кроз активности у које се максимално укључује. Концепт превеније у приступу појединцу, породици, заједници, менталном здрављу, репродуктивном здрављу, повредама, вулнерабилним категоријама становништва. Концепт промоције здравља у пракси. Стручна пракса се обавља у наставној бази Академије. На II години студент обавља стручну праксу у трајању од 510 часова и стиче 5 ЕСПБ. Садржај стручне праксе дефинисан је садржајима следећих наставних предмета: Инфектологија са здравственом негом (75 часова), , Здравствена нега у педијатрији (90 часова), Здравствена нега у гинекологији и акушерству (90 часова), Здравствена нега у интерној медицини (180 часова), Неурологија са здравственом негом (75 часова ако је студент слушао изборни предмет Неурологија са здравственом негом) односно Здравствена нега особа са инвалидитетом (90 часова ако је студент слушао изборни предмет Здравствена нега особа са инвалидитетом)) Студент је у обавези да Стручну праксу документује Књижицом стручне праксе.
Укупно часова 34
Методе извођења наставе Методе извођења су условљене проблемима и потребама у здравственом сектору, а струковна медицинска сестра најчешће користи: разговор □ интервју; здравствено васпитни рад; организација; □ припрема болничког материјала, услова за извођење дијагностичких, терапијских и рехабилитационих процедура и праћење истих; □ препознавање знака и симптома основне болести и адекватно пружање помоћи; □ континуитрани мониторинг; □ рад у оквиру важећих стандарда здравствене неге ; □ правилно вођење документације
Оцена знања - описно оцењивање довољан, добар, одличан

Студијски програм: Струковна медицинска сестра
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво
Назив предмета: Стручна пракса 3
Наставник: Наставници задужени за стручну праксу
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 5
Услов: Нема услова
Циљ предмета: Циљ стручне праксе је да студент буде укључен активно и пасивно у процесе који се одвијају у здравственом сектору, интеграцији функција менаџмента у организовању сестринске службе и здравствене неге. Циљ је и да се студенти оспособе за дефинисање и решавање проблема и учествују у организацији здравствене неге у хирургији, палијативног збрињавања, здравствене неге онколошких болесника и да стекне практична знања неопходна за устраживање у сестринству.
Исход предмета: Кроз стручну праксу студент се бити оспособљен да теорисјко и ограничено практично знање прошири и интегрише у динамичне процесе који се одвијају на релацији здравствени радник – корисник, да интегрише функције менаџмента у организовању сестринске службе и здравствене неге; да у својој пракси унапреди организацију сестринске службе, а кроз истраживање побољша квалитет услуга. Стећи ће и усавршити вештине да индивидуално и тимски, решава и учествује у решавању препознатих проблема, као и у организацији здравствене неге у хируршких пацијената, палијативне и онколошке неге, психијатријске здравствене неге односно здравствене неге старих. Студент ће разумети значај истраживања у сестринству и биће оспособљен да активно партиципира у истраживачком тиму.
Садржај предмета Препознавање различитих дисциплина; познавање тимске интеракције за размишљање и дефинисање појединачне улоге у тиму; упознавање и лично учествовање у сложеним дијагностичким и терапијским процедурама; организација и спровођење здравствене неге у свим специјалистичким хируршким гранама; сестринске интервенције у превенцији, дијагностификовању, лечењу и рехабилитацији онколошких болесника; партиципација медицинске сестре у палијативном збрињавању, здравствена нега психијатријских односно старих; улога струковне медицинске сестре у унапређењу квалитета живота хируршких, онколошких и палијативних пацијената и психијатријских односно старих пацијената. Истраживање у сестринству. Стручна пракса се обавља у наставној бази Академије. Студент обавља стручну праксу у трајању од 390 часова и стиче 5 ЕСПБ. Садржај стручне праксе дефинисан је садржајима следећих наставних предмета Здравствена нега у хирургији (120 часова), Интегративна онкологија(75 часова), Организација здравствене неге са менаџментом (60 часова), Палијативно збрињавање(45 часова), Здравствене нега у психијатрији (45 часова) односно Здравствена нега старих (45) (студенти који су слушали предмет Здравствену негу у психијатрији у обавези су да део праксе обаве у области здравствене неге у психијатрији, а студенти који су слушали предмет Здравствена нега старих у области здравствене неге старих) Студент је у обавези да Стручну праксу документује Књижицом стручне праксе.
Укупно часова: 26
Методe извођења наставе Методe извођења су условљене проблемима и потребама у здравственом сектору, а струковна медицинска сестра најчешће користи: разговор □ интервју; здравствено васпитни рад; организација; □ припрема болничког материјала, услова за извођење дијагностичких, терапијских и рехабилитационих процедура и праћење истих; □ препознавање знака и симптома основне болести и адекватно пружање помоћи; □ континуитрани мониторинг; □ рад у оквиру важећих стандарда здравствене неге ; □ правилно вођење документације
Оцена знања - описно оцењивање довољан, добар, одличан

Студијски програм: Струковна медицинска сестра
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво
Назив предмета: Завршни рад
Наставник: Ментор Завршног рада
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов: Положени испити предвиђени планом и програмом и обављена стручна и летња пракса
Циљ предмета: Презентација резултата добијених истраживањем и доношење валидних закључака заснованих на доказима
Исход предмета: Студент ће бити оспособљен да разуме и утиче на промене које се дешавају код човека у здрављу и болести; да прати праксу и да у њој учествује; да истражује и уводи новине у здравственој нези.
Општи садржаји: Елаборатом су дефинисане области за израду Завршног рада: сви стручно-апликативни предмети и следећи стручни предмети: Здравствено васпитање, Основи рехабилитације, Интегративна онкологија, Организација здравствене неге са менаџментом и Принципи исхране и дијететика. Завршним радом ће бити обрађене специфичне теме у оквиру наставних предмета: Здравствено васпитање - васпитање за здравље појединих популационих група у здравим и болесним стањима. Основи рехабилитације: партиципација медицинске сестре у рехабилитационим поступцима и здравствена нега у рехабилитацији Интегративна онкологија - здравствена нега оболелих од малигнух болести и учешће медицинске сестре у дијагностичким и терапијским процедурама и унапређење квалитета живота оболелих. Организација здравствене неге са менаџментом: организација сестринске службе, комуникација, мотивација и конфликти у здравству, управљање ресурсима здравствене заштите и здравствене неге. Принципи исхране и дијететика: исхрана и утицај хране и хранљивих материја на поједина здрава и болесна стања. Здравствена нега: примена процеса здравствене неге у сестринску праксу. Инфектологија са здравственом негом: здравствена нега заразног болесника и партиципација медицинске сестре у дијагностичким, терапијским и рехабилитационим процедурама. Неурологија са здравственом негом: здравствена нега у појединим неуролошким стањима и улога сестре као члана мултидисциплинарног тима. Здравствена нега особа са инвалидитетом: специфичности здравствене неге, тимски приступ, комуникација и социјална интеграција. Здравствена нега у педијатрији: специфичности здравствене неге здравог и болесног детета и партиципација медицинске сестре у дијагностичким, терапијским и рехабилитационим поступцима. Здравствена нега у гинекологији и акушерству: здравствена заштита трудница, породиља и жена у свим периодама живота, здравствена нега у здравим и болесним стањима и улога медицинске сестре у здравственој заштити ових популационих група. Здравствена нега у интерној медицини: здравствена нега оболелих од интернистичких болести и партиципација медицинске сестре у задовољавању њихових специфичних здравствених потреба. Здравствена нега у хирургији: здравствена нега у хируршким гранама и учешће медицинске сестре у поступцима дијагностификовања, лечења и рехабилитације хируршких болесника. Здравствена нега у психијатрији: специфичности здравствене неге у психопатолошким стањима и место медицинске сестре у задовољавању потреба психијатријског пацијента. Здравствена нега старих: специфичности здравствене неге популације старих, поступци процене, дијагностике, лечења и рехабилитације старих, квалитет живота, социјална подршка, комуникација. Дерматовенерологија са здравственом негом: здравствена нега и партиципација медицинске сестре у третману кожных и полнопреносивих болести. Примарна здравствена заштита са здравственом негом: процес здравствене неге у ПЗЗ, здравствена нега у заједници, планирање и имплементација програма на нивоу ПЗЗ, учешће медицинске сестре у задовољавању потреба корисника на нивоу примарне здравствене заштите. Палијативно збрињавање: сестринске интервенције и улога медицинске сестре у палијативном збрињавању, подршка породици и пацијенту, комуникација, квалитет живота и други аспекти палијативног збрињавања и палијативне неге. Кућна нега: организација, процена стања и потреба, задовољавање потреба у кућним условима, здравствена нега у кући. Мултидисциплинарна интензиван нега: мултидисциплинарни приступ, специфичности интензивне неге и учешће медицинске сестре. По завршеном истраживању студент припрема завршни рад у писаној форми.. Ментор и студент морају поштовати упутства за израду и презентацију Завршног рада. Саставни делови завршног рада су: - садржај

- увод
- циљ
- метод
- резултати
- дискусија
- закључак
- преглед литературе
- прилози

У оквиру израде завршног рада студент је у обавези да обави праксу у трајању од 120 часова у установи здравствене или социјалне заштите, а у складу са темом завршног рада.

Студент завршен и укорићен рад са потписом ментора предаје Студентској служби и пред комисијом, коју уз ментора чине још два члана, усмено брани завршни рад.

Број часова активне наставе

Теоријска настава:

Практична настава:

Остали часови: 8

Садржај метода: презентација, питања, одговори.

Оцена знања

6 (шест); 7 (седам); 8 (осам); 9 (девет); 10 (десет).